

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM IM. JANA PAWŁA II W RZAŚNI
--

Cele procedur

Celem procedur jest zwiększenie **poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole** poprzez:

- wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka,
- usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
- zwiększenie kontroli nad osobami wchodzącymi na teren szkoły,
- zapewnienie sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie szkoły.

Procedury **dotyczą:**

- kadry zarządzającej,
- nauczycieli,
- rodziców/prawnych opiekunów uczniów, - uczniów,
- pracowników administracji i obsługi.

TELEFONY ALARMOWE		
999	998	997
POGOTOWIE RATUNKOWE	STRAŻ POŻARNA	POLICJA

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM IM.
JANA PAWŁA II W RZAŚNI

Indeks

I	Cele procedur
II	Procedury
PB01	Ogólne zasady pozostawania dziecka pod opieką szkoły
PB02	Organizacja zajęć dydaktycznych
PB03	Organizacja przerw międzylekcyjnych i dyżurów nauczycieli
PB04	Kontakty z rodzicami
PB05	Usprawiedliwianie nieobecności ucznia
PB06	Doraźne zwolnienie ucznia z zajęć dydaktycznych lekcyjnych i dodatkowych
PB07	Stałe zwolnienie ucznia z zajęć dydaktycznych lekcyjnych
PB08	Sprawowanie opieki nad uczniem zwolnionym z uczestniczenia w lekcjach
PB09	Sprawowanie opieki nad uczniem w dni wolne od zajęć dydaktycznych
PB10	Organizacja zajęć terapeutycznych
PB11	Organizacja zajęć pozalekcyjnych
PB12	Postępowanie z uczniem, który ma dolegliwości zdrowotne
PB13	Postępowanie z uczniem, który uległ wypadkowi
PB14	Postępowanie z uczniem, który źle zachowuje się na zajęciach
PB15	Postępowanie w sytuacjach zagrożenia ucznia demoralizacją
PB16	Regulamin stołówki szkolnej
PB17	Regulamin świetlicy szkolnej
PB18	Regulamin placu zabaw
PB19	Regulamin korzystania z sali gimnastycznej
PB20	Uczestnictwo ucznia w zawodach sportowych
PB21	Regulamin wycieczek szkolnych i imprez poza szkołą
PB22	Zajęcia poza terenem szkoły
PB23	Organizowanie imprez i uroczystości szkolnych
PB24	Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w sieci

PB25	Używanie przez uczniów telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych
PB26	Postępowanie w przypadku agresji ucznia w stosunku do nauczyciela
PB27	Postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w szkole

PB28	Wulgarnie słownictwo
PB29	Usiłowanie popełnienia samobójstwa lub zamiaru samobójstwa
PB30	Procedury w przypadku zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub telefoniczne odebranie zgłoszenia
PB 31	Procedury w przypadku wybuchu pożaru lub podłożenie ognia
PB32	Sprawy sporne i konflikty
PB 33	Dewastacja mienia
PB34	Procedury postępowania w przypadku dziecka przewlekłe chorego
PB 35	Procedura zakładania Niebieskiej Karty.
PB 36	Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia epidemii.
PB 37	Procedura przeprowadzania próbnej ewakuacji.
PB 38	Procedura postępowania w przypadku zniszczenia dziennika lekcyjnego.
PB 39	Procedury postępowania w przypadku gdy uczeń znajduje się pod wpływem środków odurzających.
PB 40	Procedury postępowania w przypadku przedłużającej się nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.
PB 41	Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, niuregulowana jest sytuacja prawna dziecka).
PB 42	Regulamin korzystania z salki korekcyjnej.
PB 43	Procedura postępowania w przypadku naruszenia ochrony danych

PB 01 - OGÓLNE ZASADY POZOSTAWANIA DZIECKA POD OPIEKĄ SZKOŁY

1. Budynek szkolny służy realizacji celów statutowych.
2. Rodzice uczniów przekazują aktualne dane kontaktowe oraz informacje o stanie zdrowia i zasadach opuszczania szkoły przez dziecko na odpowiednich formularzach
3. Szkoła zwraca się do rodziców o wyrażenie zgody na:
 - 1) przetwarzanie danych osobowych ucznia w zakresie koniecznym do funkcjonowania dziennika, publikację danych i wizerunku dziecka w celu promocji osiągnięć jego i szkoły, publikację danych i wizerunku dziecka na stronie internetowej szkoły oraz w gazecie lokalnej
 - 2) wezwanie karetki pogotowia ratunkowego i hospitalizację dziecka w przypadku zachorowania lub urazu

- 3) udział dziecka w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych odbywających się poza terenem szkoły i jednodniowych wyjazdach edukacyjnych, wycieczkach i imprezach klasowych
4. Uczeń przebywa w budynku szkolnym pod opieką nauczycieli dyżurujących od godziny 7:45 lub pod opieką nauczycieli świetlicy od godziny 7: 00.
5. Rodzice ponoszą odpowiedzialność za dziecko, które zostało przyprowadzone do szkoły przed wyznaczonymi godzinami dyżurów lub godzinami pracy świetlicy oraz za dziecko, które nie zgłosiło się do świetlicy.
6. Podczas pobytu w szkole w wyznaczonych terminach dyżurów i czasie pracy świetlicy uczeń pozostaje pod stałą opieką nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły, których polecenia zobowiązany jest respektować.
7. W czasie przeznaczonym na zajęcia lekcyjne, zajęcia pozalekcyjne i zajęcia świetlicowe, a także podczas przerw pomiędzy zajęciami, uczeń nie może opuszczać terenu szkolnego.
8. W salach lekcyjnych, pracowniach i sali sportowej uczeń może przebywać wyłącznie za zgodą nauczyciela, respektując obowiązujące regulaminy.
9. Uczeń nie może przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu, np. latarek laserowych, ostrych narzędzi, substancji toksycznych.
10. Uczeń powinien bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
11. Podczas przerw międzylekcyjnych uczniowie pozostają pod opieką dyżurujących nauczycieli (w wyznaczonych miejscach - według obowiązującego grafiku dyżurów).
12. W klasach 1 - 3 uczniowie podczas wszystkich zajęć pozostają pod opieką wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego dane zajęcia. W celu zapewnienia uczniom stałej opieki, nauczyciel przekazuje klasę kolejnej osobie, prowadzącej z nią zajęcia. Po zakończeniu zajęć nauczyciel odprowadza dzieci do świetlicy i przekazuje nauczycielowi świetlicy lub w szatni przekazuje rodzicowi/opiekunowi.
13. Rodzice uczniów grup klas 1-3, którzy danego dnia nie mogą osobiście odebrać dziecka ze szkoły, zobowiązani są do przekazania wychowawcy pisemnej informacji, kto zabierze dziecko ze szkoły. W nagłych przypadkach informacja taka może być przekazana telefonicznie do sekretariatu szkoły. Sekretariat potwierdza tę informację oddzwaniając na podany przez rodzica numer zapisany w dokumentacji szkolnej. W przypadku dziecka, które ukończyło już 7 rok życia, drogę do i ze szkoły może pokonywać samodzielnie, wcześniej rodzic o zaistniałym fakcie informuje wychowawcę.
14. Po zakończeniu zajęć szkolnych uczniowie klas 4-8 niezwłocznie opuszczają szkołę lub udają się do świetlicy szkolnej.
15. Uczniowie samowolnie przebywający w innych miejscach niż wyznaczone są odprowadzani do pedagoga szkolnego. Konsekwencją niestosowania się ucznia do niniejszych zasad są kary przewidziane w Statucie szkoły.
16. Podczas zajęć prowadzonych na terenie szkoły przez inne podmioty uczniowie pozostają pod opieką osób prowadzących te zajęcia. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za bezpieczeństwo uczestników tych zajęć. W grupach klasach 1 -

- 3 osoba prowadząca te zajęcia odbiera dzieci ze świetlicy/sali lekcyjnej. Uczniowie klas 4-6 udają się na te zajęcia samodzielnie po zakończeniu zajęć szkolnych lub ze świetlicy.
17. Na terenie boiska opiekę nad uczniami sprawuje nauczyciel/instruktor prowadzący zajęcia sportowe. W czasie zajęć lekcyjnych od 7:00 – 15:00 uczniom nie wolno przebywać na boisku szkolnym bez opiekuna. Po godzinie 15:00 uczniowie mogą przebywać na boisku będąc pod opieką rodziców.
 18. Rodzice uczniów przebywają w szkole w korytarzu obok dyżurki woźnych i obok sekretariatu. W trakcie załatwiania spraw w sekretariacie, konsultacji z nauczycielami, odbioru ucznia ze świetlicy udają się bezpośrednio do miejsca spotkania.
 19. Dopuszcza się przebywanie rodziców uczniów niepełnosprawnych w szkole.
 20. Przebywanie osób postronnych w budynku szkoły podlega kontroli. Osoby wchodzące do szkoły są zobowiązane do wpisania czasu i celu swego pobytu do "Zeszytu wejść i wyjść" znajdującego się w sekretariacie.
 21. Rodzice i uczniowie potwierdzają zapoznanie się z procedurami bezpieczeństwa.

PB 02 - ORGANIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

1. Podstawową formą pracy w szkole są zajęcia dydaktyczno-wychowawcze prowadzone w systemie klasowo-lekcyjnym.
2. Godzina lekcyjna trwa **45** minut.
3. Przerwy między lekcjami trwają 5; 10; 20 minut, a przerwa obiadowa 20 minut.
4. Na podstawie zatwierzonego arkusza organizacyjnego Dyrektor ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.
5. O zmianach planowanych w rozkładzie zajęć uczniowie są informowani przez wychowawcę lub pedagoga oraz poprzez informacje w dzienniku elektronicznym
6. O doraźnych zmianach w planie lekcji uczniowie są informowani przez Wychowawcę i poprzez dziennik elektroniczny.
7. Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone poza systemem klasowo-lekcyjnym w grupach oddziałowych, międzyoddziałowych i międzyklasowych, a także podczas wycieczek i wyjazdów
8. Podczas zajęć dydaktycznych i opiekuńczych uczniowie pozostają pod opieką osób prowadzących te zajęcia.
9. Nauczyciel na każdej lekcji sprawdza listę obecności.
10. Każda pracownia ma swój regulamin, z którym jej opiekun zapoznaje swoich uczniów na początku września.
11. Po zakończonych zajęciach klasa jest zobowiązana pozostawić porządek w sali, za co odpowiadają dyżurni i nauczyciel, który prowadził zajęcia.
12. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia uczniów i pracowników szkoły Dyrektor może podjąć decyzję o okresowym zawieszeniu działalności szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami.

PB 03 - ORGANIZACJA PRZERW MIĘDZYLEKCYJNYCH I DYŻURÓW NAUCZYCIELI	

1. W czasie przerw uczniowie przebywają w korytarzach szkolnych we właściwych segmentach, w czasie przerw obiadowych również w stołówce szkolnej. W okresie wrzesień-październik i marzec-czerwiec przy sprzyjających warunkach pogodowych jako miejsce spędzania długich przerw począwszy od przerwy może zostać również wyznaczony dziedziniec szkolny.
2. Uczeń zobowiązany jest zachowywać się podczas przerw spokojnie, w sposób niezagrażający bezpieczeństwu własnemu i innych osób - nie biegać, nie popychać innych, nie wychodzić poza teren szkoły, dbać o czystość i porządek w najbliższym otoczeniu, szanować mienie szkoły i cudzą własność.
Podczas przerw uczniowie nie mogą korzystać z urządzeń placu zabaw.
3. Uczeń zobowiązany jest wypełniać polecenia nauczyciela dyżurującego i innych pracowników szkoły, reagować na dostrzeżone przejawy zła, bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
4. Podczas przerw nauczyciele pełnią dyżury zgodnie z harmonogramem opracowanym przez dyrekcję. Dyżury te są integralną częścią procesu opiekuńczo-wychowawczego szkoły i wchodzi w zakres podstawowych obowiązków nauczyciela.
5. Celem dyżurów jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa przed zajęciami szkolnymi (15 min. przed pierwszą lekcją), podczas przerw między lekcjami i na przerwie bezpośrednio po zakończeniu zajęć w danym korytarzu (według harmonogramu).
6. W razie nieobecności nauczyciela dyżur przejmuje nauczyciel odbywający zastępstwo za nieobecnego nauczyciela; jeżeli jest to niemożliwe dyrektor/wicedyrektor wyznacza doraźne zastępstwo na dyżurze.
7. Obowiązki nauczyciela dyżurującego
 - a) Nauczyciel punktualnie rozpoczyna dyżur w wyznaczonym miejscu zgodnie z planem dyżurów nauczycielskich.
 - b) Nauczyciel dyżurujący jest cały czas czynny, nie zajmuje się czynnościami, które przeszkadzają w rzetelnym pełnieniu dyżurów.
 - c) Reaguje na niewłaściwe zachowania uczniów (zgodnie z procedurą postępowania wobec uczniów naruszających regulamin szkolny).
 - d) Nauczyciel dyżurujący zawiadamia dyrekcję szkoły o zauważonych podczas dyżuru zniszczeniach mienia szkolnego lub innych zdarzeniach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów oraz pracowników szkoły.
 - e) Jeżeli w trakcie dyżuru nauczyciela uczeń ulegnie wypadkowi, nauczyciel dyżurujący zobowiązany jest do przestrzegania procedury dotyczącej wypadków i urazów uczniowskich, jednocześnie zapewniając obecność nauczyciela dyżurującego w danym miejscu (doraźne zastępstwo).

PB 04 – KONTAKTY Z RODZICAMI

1. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą we wszystkich sprawach dotyczących kształcenia i wychowywania uczniów oraz spraw bezpieczeństwa.
2. Indywidualne sprawy dotyczące konkretnego ucznia i problemów dydaktycznowychowawczych z nim związanych rodzice uzgadniają (w zależności od rodzaju sprawy) z nauczycielem przedmiotu, z wychowawcą klasy, z pedagogiem szkolnym, wicedyrektorem. Jeżeli efekt tych rozmów nie satysfakcjonuje ich, udają się do Dyrektora Szkoły.
3. Do kontaktów z Dyrektorem Szkoły w sprawach ogólnych dotyczących całej klasy, uprawnieni są przedstawiciele oddziałowych rad rodziców i prezydium Rady Rodziców.
4. Rodzice mają możliwość bezpośredniej współpracy ze wszystkimi podmiotami szkoły (dyrekcją, pedagogiem, i wszystkimi nauczycielami) w godzinach przyjęć.
5. Z wychowawcami oraz nauczycielami przedmiotów rodzice mogą nawiązać kontakt podczas zebrań z rodzicami, dni otwartych (według "Harmonogramu spotkań z rodzicami") i konsultacji oraz po wcześniejszym, telefonicznym, e-mailowym lub bezpośrednim umówieniu się z nimi.
6. Wychowawcy świetlicy są do dyspozycji rodziców codziennie w godzinach pracy świetlicy.
7. Rodzic co najmniej dwa razy w semestrze powinien nawiązać współpracę z wychowawcą klasy.
8. W przypadku, gdy rodzic nie skontaktuje się z wychowawcą do 31 października lub nie nawiąże współpracy z wychowawcą przynajmniej dwukrotnie w semestrze, a uczeń sprawia trudności wychowawcze lub ma problemy w nauce, wychowawca zgłasza problem do pedagoga szkolnego, a ten podejmuje interwencję

PB 05 - USPRAWIEDLIWIENIE NIEOBECNOŚCI UCZNIĄ

1. Usprawiedliwień nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych dokonują rodzice dostarczając pisemną prośbę o usprawiedliwienie do wychowawcy klasy za pośrednictwem dziennika elektronicznego. Usprawiedliwienia można dokonać również osobiście podczas zebrań lub konsultacji.
2. Ponadto usprawiedliwienie może nastąpić na podstawie:
 - zwolnienia lekarskiego; w przypadku nieobecności dłuższej niż dwa tygodnie jest to konieczne
 - zwolnienia przez nauczyciela-opiekuna (jeśli dziecko reprezentuje szkołę np. w zawodach sportowych lub w konkursach pozaszkolnych).
3. Uczeń dostarcza usprawiedliwienie nieobecności w szkole na najbliższej godzinie wychowawczej po zakończeniu absencji.

**PB 06 - DORAŻNE ZWOLNIENIE UCZNIĄ Z ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH
LEKCYJNYCH**

1. Zwolnienia ucznia z zajęć szkolnych dokonuje rodzic osobiście u nauczyciela prowadzącego zajęcia w chwili, gdy rodzic dokonuje zwolnienia lub pisemnie poprzez dzienniczek ucznia.
2. Doraźne zwolnienie ucznia z zajęć w związku z udziałem w zawodach, konkursie, wycieczce może również zostać dokonane przez nauczyciela, który przejmuje opieką nad uczniem i odpowiednią informację umieszcza na tablicy w pokoju nauczycielskim.
3. W przypadku stwierdzenia nieobecności ucznia na drugiej lub kolejnej lekcji klasy w danym dniu, nauczyciel niezwłocznie powiadamia pedagoga szkolnego, który podejmuje działania wyjaśniające.
4. W przypadku złego samopoczucia ucznia w szkole wychowawca lub pracownik sekretariatu powiadamia telefonicznie rodzica, który osobiście odbiera dziecko ze szkoły potwierdzając ten fakt podpisem w książce wyjść w sekretariacie. Nauczyciel odnotowuje fakt nieobecności w dzienniku elektronicznym.

**PB 07 - STAŁE ZWOLNIENIE UCZNIĄ Z ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH
LEKCYJNYCH**

1. Wychowanie fizyczne
Dyrektor zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń na zajęciach wychowania fizycznego lub z uczestniczenia w lekcjach wychowania fizycznego na podstawie podania złożonego przez rodzica i w oparciu o zaświadczenie lekarskie, na czas określony w tym zaświadczeniu
2. Zajęcia komputerowe
Dyrektor zwalnia ucznia z zajęć komputerowych na podstawie podania złożonego przez rodzica i w oparciu o zaświadczenie lekarskie, na czas określony w tym zaświadczeniu.
3. Religia/etyka
 - a. Lekcje religii i etyki organizowane są na życzenie rodziców. Są one zajęciami obowiązkowymi dla ucznia, o którego uczestnictwie w tych zajęciach rodzic zdecydował
 - b. Rezygnacja w formie pisemnej z w/w zajęć może nastąpić w każdym czasie
4. Wychowanie do życia w rodzinie organizowane dla klas 4-8 są zajęciami obowiązkowymi dla ucznia, chyba że rodzic złoży do Dyrektora podanie o zwolnienie z zajęć.

PB 08 - SPRAWOWANIE OPIEKI NAD UCZNIEM ZWOLNIONYM Z UCZESTNICZENIA W LEKCJACH

1. Uczeń, który nie uczestniczy w zajęciach religii/etyki, wychowania fizycznego, zajęć komputerowych pozostaje w tym czasie pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia. W przypadku, gdy lekcja, z której uczeń jest zwolniony jest pierwszą lub ostatnią w danym dniu, opiekę może przejąć rodzic.
2. Uczniowie klas 1-3 nieuczestniczący w lekcji są przekazywani pod opiekę nauczycielowi świetlicy przez nauczyciela prowadzącego poprzedzające zajęcia. Uczniowie klas 4-8 stawiają się w świetlicy punktualnie z chwilą rozpoczęcia się odpowiedniej lekcji (przebywanie w bibliotece szkolnej jest możliwe po uzyskaniu zgody nauczyciela świetlicy).

PB 09 - SPRAWOWANIE OPIEKI NAD UCZNIEM W DNI WOLNE OD ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

1. W dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktycznych szkoła zapewnia opiekę uczniom w godzinach pracy szkoły od 7:00 – 14.30 przedszkola do 16.00. Ze względów organizacyjnych wskazane jest, aby rodzice przekazali wcześniej stosowną informację wychowawcy klasy.
2. Opieka sprawowana jest w formie zajęć świetlicowych przez nauczycieli wyznaczonych przez Dyrektora.

PB 10 - ORGANIZACJA ZAJĘĆ TERAPEUTYCZNYCH

1. Uczeń uczestniczy w zajęciach terapeutycznych i logopedycznych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz za zgodą rodziców na uczestnictwo w tych zajęciach złożoną w formie pisemnej.
2. Terminy zajęć terapeutycznych i logopedycznych ustalane są przez terapeutów i zatwierdzane przez Dyrektora.
3. Dla ucznia zakwalifikowanego do zajęć terapeutycznych w opisany powyżej sposób, zajęcia te są obowiązkowe.
4. Uczniowie klas 1-3 odbierani są z sali lekcyjnej lub ze świetlicy szkolnej przez terapeutę i przez niego odprowadzani po zakończeniu zajęć.
5. Uczniowie klas 4-8 stawiają się u terapeuty punktualnie w terminie rozpoczęcia zajęć.

6. Wychowawcy klas 4-8 na bieżąco monitorują frekwencję swoich wychowanków na zajęciach terapeutycznych.

7. Pedagogowie terapeuci prowadzący zajęcia z uczniami klas 4-8 powiadamiają rodziców o frekwencji ucznia na zajęciach podczas zebrań z rodzicami, przekazując informację przez wychowawcę klasy.

PB 11 - ORGANIZACJA ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

A. Koła przedmiotowe i koła zainteresowań

1. Uczeń uczestniczy w zajęciach kół przedmiotowych/zainteresowań na podstawie jego wyboru oraz deklaracji rodziców. Deklaracja rodzica stanowi zobowiązanie ucznia do uczestniczenia w tych zajęciach.
2. Terminy zajęć kół ustalane są przez nauczycieli i zatwierdzone przez Dyrektora.

B. Zajęciadydaktyczno-wyrównawcze

1. Uczeń uczestniczy w zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej na podstawie zgody rodziców na uczestnictwo w tych zajęciach (zajęcia te są obowiązkowe).
1. Terminy zajęć dydaktyczno-wyrównawczych ustalane są przez nauczycieli i zatwierdzone przez Dyrektora.
2. Uczniowie klas 4-8 i stawiają się na zajęcia punktualnie w terminie rozpoczęcia zajęć.
3. Nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze powiadamiają rodziców o frekwencji ucznia na zajęciach w terminach zebrań z rodzicami przekazując informację przez wychowawcę klasy.

PB 12 - POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY MA DOLEGLIWOŚCI ZDROWOTNE

1. Uczeń powinien zgłosić informację o złym samopoczuciu nauczycielowi, wychowawcy lub szkolnej pielęgniarce.
2. W przypadku zauważenia, że uczeń ma problemy zdrowotne, każdy pracownik szkoły ma obowiązek oddać ucznia pod opieką pielęgniarki szkolnej, a pod jej nieobecność pedagogowi szkolnemu lub do sekretariatu.

3. Pedagog pod nieobecność pielęgniarki szkolnej organizuje opieką dla ucznia np. poprzez powiadomienie rodziców, wezwanie pomocy medycznej, wezwanie kompetentnych pracowników szkoły (dysponującymi wykształceniem medycznym lub przeszkoleniem w zakresie pomocy przedmedycznej).
4. W przypadku zachorowania ucznia na terenie szkoły należy powiadomić o tym rodziców. Mają oni obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i zapewnić mu opieką medyczną.
5. W przypadku, gdy rodzic nie może stawić się po dziecko osobiście, ucznia może odebrać inna, upoważniona przez rodzica osoba.
6. W przypadku nagłego poważnego pogorszenia stanu zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe. Uczeń zostaje powierzony opiece personelu medycznego karetki i do czasu pojawienia się rodziców towarzyszy mu wyznaczony przez dyrektora nauczyciel lub dyrektor szkoły.
7. Pielęgniarka lub pedagog powiadamiają nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem o przyczynie jego nieobecności i przejęciu nad nim opieki.

PB13 - POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY ULEGŁ WYPADKOWI

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:
 - a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa wyprawdzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
 - c) niezwłocznie powiadamia dyrektora szkołyJeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą - prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
2. O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku lub pielęgniarka, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia.
3. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń - np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub pielęgniarka powiadamia rodzica o zdarzeniu.
4. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe i sporządza protokół powypadkowy1.
5. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
6. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia na terenie szkoły, dyrektor zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
7. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.

8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki lub opiekun grupy i on odpowiada za nie.
9. W razie poważnego wypadku Dyrektor powołuje członków zespołu powypadkowego w skład zespołu wchodzi pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauczyciel, pod opieką którego zdarzył się wypadek.
10. Zespół ten przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową:
 - a) przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z poszkodowanym uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza notatką służbową;
 - b) przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie- przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia;
 - c) sporządza szkic lub fotografią miejsca wypadku;
 - d) uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek;
 - e) uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku; - sporządza protokół powypadkowy 1 ; protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły;
 - f) w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu; członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym; przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego;
 - g) z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole;
 - h) protokół doręcza się rodzicom poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole, organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek, jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole;
 - i) w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu), zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu.
11. Specjalista ds. bhp prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w odpowiednim rozporządzeniu.

**PB14 - POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY ŹLE ZACHOWUJE SIĘ
NA ZAJĘCIACH I PODCZAS PRZERW MIĘDZYLEKCYJNYCH**

1. W przypadku zachowania ucznia, które zaburza tok zajęć, nauczyciel prowadzący zajęcia podejmuje działania dyscyplinujące; Jeżeli niewłaściwe zachowania mają miejsce w czasie przerw międzylekcyjnych, działania dyscyplinujące przeprowadza nauczyciel dyżurujący
2. W przypadku, gdy uczeń nie koryguje swojego zachowania, nauczyciel korzysta z pomocy pedagoga.
3. Pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ucznia.
4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem, pedagog we współpracy z wychowawcą i rodzicami ucznia przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
5. Pedagog przygotowuje kontrakt i ustala system pracy z uczniem i oddziaływań indywidualnych w celu eliminacji zachowań niepożądanych.
6. Pedagog informuje rodziców o zaistniałym problemie i podjętych działaniach.

**PB15 - POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIA
DEMORALIZACJĄ LUB SKUTKAMI CZYNÓW ZABRONIONYCH**

A. Podejrzenie popełnienia kradzieży przez ucznia na terenie szkoły.

1. Nauczyciel powiadomiony o kradzieży zgłasza ten fakt do pedagoga i powiadamia Wychowawcę.
2. Pedagog przeprowadza działania wyjaśniające (monitoring, rozmowa z uczniem lub klasą).
3. Wychowawca/pedagog powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia, w razie konieczności informuje o zdarzeniu policję,

B. W sytuacjach, gdy zachowanie ucznia zagraża jego bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych osób pracownik szkoły może zastosować tzw. chwyt obezwładniający.

C. Bójka uczniów na terenie szkoły.

1. W przypadku bójki należy w miarę możliwości odizolować uczestników i powiadomić pedagoga.
2. Pedagog ustala okoliczności zdarzenia (monitoring, rozmowa ze świadkami).
3. Pedagog informuje wychowawcę
4. Wychowawca wpisuje uwagę do dziennika elektronicznego.
5. Wychowawca/pedagog powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.

D. Podejrzenie popełnienia wymuszenia przez ucznia na terenie szkoły lub wobec innego ucznia szkoły.

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek wymuszenia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie wychowawcę lub pedagoga.
2. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę z ofiarą zdarzenia, udzielając jej wsparcia i porady we współpracy z psychologiem szkolnym.
3. Wychowawca i pedagog ustalają okoliczności zdarzenia.
4. Wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.

E. Uczeń przebywający na terenie szkoły w stanie sugerującym spożycie alkoholu lub środków odurzających.

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i pedagoga oraz sporządza notatkę
2. Ucznia należy odizolować (uczeń nie może pozostawać bez opieki).
3. Pedagog szkolna zawiadamia o fakcie rodziców i zobowiązuje ich do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
4. Pedagog szkolna może wezwać lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
5. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole lub przeniesieniu go do placówki służby zdrowia decyduje lekarz.
6. Gdy rodzice nie zgłaszają się po dziecko, a jest ono agresywne, pedagog powiadamia policję.
7. O zaistniałej sytuacji pedagog informuje dyrekcję szkoły.

F. Podejrzenie posiadania przez ucznia alkoholu lub środków odurzających.

1. Nauczyciel powiadamia o swoich podejrzeniach pedagoga.
2. Ucznia należy odizolować.
3. W obecności drugiej osoby dorosłej pedagog żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka (samodzielne przeszukanie plecaka lub odzieży to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji).
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie (substancji nie należy dotykać, aby nie zatrzeć śladów) należy ją zabezpieczyć i wezwać policję
5. Jeżeli uczeń odmawia współpracy, pedagog niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów) ucznia i wzywa policję
6. Pedagog sporządza notatkę ze zdarzenia.

7 Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominających alkohol lub środki odurzające.

- a. Osoba znajdująca substancję zabezpiecza ją przed dostępem osób niepowołanych, powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.

8 Ujawnienie cyberprzemocy (Internet, telefon komórkowy).

- a. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie wychowawcę/pedagoga.

- b. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udzielając jej wsparcia .
- c. Wychowawca i pedagog ustalają okoliczności zdarzenia, ewentualnych świadków oraz informują dyrektora szkoły.
- d. Wychowawca i pedagog przy pomocy nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i ewentualnie ustalają tożsamość sprawcy.
- e. Pedagog zawiadamia rodziców poszkodowanego ucznia i policję.
- f. Jeżeli aktu cyberprzemocy dokonał uczeń naszej szkoły wychowawca zawiadamia rodziców i nakłada karę na sprawę zgodnie z zapisami Statutu Szkoły.
- g. Wychowawca i psycholog monitorują sytuację poszkodowanego ucznia i udzielają pomocy psychologicznej.

PB17 – REGULAMIN ŚWIETLICY SZKOLNEJ

I Cele i zadania świetlicy szkolnej

Celem świetlicy szkolnej jest zapewnienie zorganizowanej opieki i odpowiednich warunków rozwoju w zakresie edukacyjnym i wychowawczym. Podstawowymi zadaniami świetlicy wobec uczniów są:

1. Dbanie o bezpieczeństwo,
2. Tworzenie odpowiednich warunków do nauki i wypoczynku
3. Pomoc w odrabianiu zadań domowych
4. Prowadzenie zajęć tematycznych
5. Rozwijanie zainteresowań i talentów
6. Kształtowanie postaw patriotycznych i prospołecznych
7. Rozwijanie samodzielności i społecznej aktywności
8. Wdrażanie zasad współżycia i współdziałania w grupie
9. propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego
10. Organizowanie gier i zabaw ruchowych
11. Organizowanie wycieczek i spacerów
12. Kształtowanie nawyków higieny osobistej
13. Współpraca z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym,

psychologiem.

II Ogólne zasady funkcjonowania świetlicy szkolnej

1. Świetlica jest w godzinach 7.00 – 12.50 w dniach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne w szkole.
2. Zakres zajęć świetlicy szkolnej w dni, w których nie odbywają się zajęcia dydaktyczne określa dyrektor

3. Kwalifikowanie i przyjmowanie uczniów do świetlicy dokonuje się na podstawie pisemnego zgłoszenia rodziców/opiekunów prawnych dziecka na **Karcie uczestnika świetlicy**
4. Skład komisji rekrutacyjnej wyznacza dyrektor
5. Ze względu na ograniczenie ilości sal do świetlicy w pierwszej kolejności zostają przyjęte dzieci z klas I – III których rodzice
 - oboje pracują zawodowo
 - samotnie wychowują dziecko i pracują
 - stworzyli rodzinę zastępczą
6. Świetlica realizuje swoje zadania wg **Rocznego planu pracy świetlicy**, opracowanego przez wychowawców na dany rok szkolny. Jest on zgodny z **Planem wychowawczym szkoły**.
7. Liczba wychowanków w grupie nie może przekraczać 25 osób.
8. Opieką zostają objęci również uczniowie skierowani do świetlicy z powodu nieobecności nauczyciela oraz dzieci nieuczęszczające na lekcje religii lub zwolnione z innych obowiązkowych zajęć edukacyjnych
9. Bezpośrednio po lekcjach uczeń ma obowiązek zgłosić się do świetlicy szkolnej
10. Wychowawca świetlicy odpowiada wyłącznie za bezpieczeństwo tych dzieci, które zostały przyprowadzone do świetlicy lub zgłosiły się do niej same przed lub po lekcjach
11. Uczeń przyjęty do świetlicy szkolnej ma obowiązek uczestniczyć we wszystkich zajęciach świetlicowych
12. Rodzice zobowiązani są przestrzegać zadeklarowanych godzin pobytu dziecka w świetlicy
13. Dziecko mają prawo odebrać
 - a) rodzice / prawni opiekunowie
 - b) dziadkowie, starsze rodzeństwo, krewni (upoważnieni przez rodziców / opiekunów prawnych w **Karcie uczestnika świetlicy** lub w sytuacjach wyjątkowych posiadający jednorazową pisemną zgodę rodziców / opiekunów prawnych
 - c) osoby obce – upoważnione przez rodziców / opiekunów prawnych, czyli wpisane na stałe do ww. karty (w sytuacjach wyjątkowych posiadający jednorazową pisemną zgodę rodziców / opiekunów prawnych zawierającą informację: imię i nazwisko osoby, nr dowodu lub paszportu lub nr PESEL, nr telefonu (pisemne zgody pozostają w dokumentacji świetlicy)
14. Dziecko powyżej 7 roku życia ma prawo samodzielnie opuścić świetlicę wyłącznie po dokonaniu przez rodziców / opiekunów prawnych stosownego wpisu w ww. karcie zapisu
15. Dziecko, które nie ukończyło 7 roku życia może być odebrane tylko przez osobę, która ukończyła 10 lat.
16. Wszelkie doraźne zmiany dotyczące opuszczania świetlicy przez dziecko muszą być przekazane do wychowawcy świetlicy na datowanym i czytelnie podpisanym przez rodziców piśmie.
17. W przypadku braku pisemnej informacji od rodziców dziecko nie będzie mogło opuścić świetlicy (sytuacja z pkt.16)

18. Istnieje możliwość dodatkowa – telefoniczny kontakt z rodzica / opiekuna prawnego z wychowawcą świetlicy, w którym upoważnia wybraną osobę do jednorazowego odbioru swojego dziecka ze świetlicy – taka rozmowa zostanie odnotowana przez wychowawcę w dzienniku zajęć.
19. Życzenia rodzica dotyczące nieodbierania przez drugiego z rodziców muszą być poświadczone przez orzeczenie sądowe.

III Szczegółowe zasady funkcjonowania świetlicy szkolnej

1. Dzieci mogą być objęte opieką od godziny 7.00. Rodzice powierzają dziecko opiece wychowawcy świetlicy. Po skończonych lekcjach dzieci przyprowadzane są do świetlicy przez nauczyciela prowadzącego ostatnią lekcję lub przychodzą samodzielnie.
2. W przypadku niestawienia się osoby odbierającej dziecko niezapisane do świetlicy nauczyciel który prowadził ostatnią lekcję odprowadza je do świetlicy
3. Do jadalni dzieci wychodzą pod opieką wychowawcy świetlicy
4. Do szatni i toalety dzieci wychodzą tylko za zgodą wychowawców
5. Wychowawcy świetlicy pomagają dzieciom w odrabianiu zadań domowych. Odbywa się to w ciszy, w osobnym pomieszczeniu, pod opieką nauczyciela
6. Na prośbę wychowawcy rodzic zobowiązany jest do niezwłocznego kontaktu z wychowawcą świetlicy.
7. Wychowankowie często przebywają na świeżym powietrzu. Rodzice powinni zadbać o ubiór dostosowany do pory roku i warunków atmosferycznych
8. Wychowawcy świetlicy nie ponoszą odpowiedzialności za pozostawione w niej przedmioty (dzieci nie powinny przynosić do szkoły przedmiotów wartościowych)
9. Za niszczenie przez dziecko przedmiotów będących wyposażeniem świetlicy materialnie odpowiadają rodzice

IV Prawa i obowiązki uczestników zajęć świetlicowych Uczeń ma prawo:

1. właściwie zorganizowanej opieki
2. życzliwego traktowania
3. swobodnego wyrażania myśli i przekonań
4. opieki wychowawczej
5. poszanowania godności osobistej
6. ochrony przed przemocą fizyczną i psychiczną

Uczeń jest zobowiązany do:

1. przestrzegania regulaminu wewnętrznego świetlicy
2. przestrzegania zasad współżycia w grupie
3. współpracy w procesie wychowania
4. dbałości o wspólne dobro, ład i porządek w świetlicy
5. pomagania słabszym
6. ponoszenia odpowiedzialności za własne postępowanie

V Kary i nagrody wobec wychowanków

Nagrody:

Każdy uczestnik zajęć świetlicowych może otrzymać nagrodę: za udział w konkursach, dobre zachowanie, przestrzeganie Regulaminu, kulturę osobistą itp. w postaci:

1. pochwały ustnej wobec grupy
2. pochwały ustnej lub na piśmie do rodziców i wychowawcy klasy
3. wpisu punktów dodatnich do oceny zachowania do tabeli nagród i kar
4. dyplomu świetlika

Kary:

Za nieprzestrzeganie zasad dobrego wychowania, naruszanie Regulaminu dla uczestnika świetlicy przewidziane są następujące kary:

1. upomnienie ustne
2. ostrzeżenie w obecności grupy
3. ustne lub pisemne powiadomienie rodziców i wychowawcy klasy o złym zachowaniu
4. wpisu punktów ujemnych do oceny zachowania i wpisu do tabeli nagród i kar

VI Dokumentacja świetlicy:

W świetlicy szkolnej prowadzona jest następująca dokumentacja:

1. **Karta uczestnika świetlicy** szkolnej z aktualnymi danymi w celu komunikowania się razie konieczności z rodziną dziecka
2. Regulamin Świetlicy Szkolnej
3. Roczny Plan Pracy opiekuńczo-wychowawczej
4. Dzienniki zajęć z ewidencją obecności

VII Procedury postępowania w sytuacjach trudnych:

1. w przypadku opuszczenia przez ucznia świetlicy bez pozwolenia.

- 1) Wychowawca świetlicy niezwłocznie informuje pedagoga szkolnego, który podejmuje interwencję.
- 2) W obecności rodziców przeprowadza rozmowę z uczniem w celu przypomnienia regulaminu świetlicy.
- 3) W przypadku ponownego opuszczenia przez dziecko świetlicy bez pozwolenia, rozmowę z uczniem przeprowadza pedagog szkolny.
- 4) W przypadku trzeciego opuszczenia świetlicy bez pozwolenia uczeń zostaje czasowo zawieszony (na okres 2 tygodni) w prawach uczestnika świetlicy.

W tym czasie rodzice zobowiązani są do zapewnienia dziecku opieki.

2. w przypadku próby odebrania ucznia ze świetlicy przez osobę, co do której zachodzi podejrzenie bycia w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających.

- 1) Kiedy po odbiór dziecka zgłasza się do świetlicy osoba, wobec której, w ocenie wychowawcy, zachodzi podejrzenie, że jest w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających, wówczas nauczyciel nie może powierzyć jej dziecka.
- 2) Wychowawca wzywa innego opiekuna dziecka i sprawuje opiekę nad wychowankiem do momentu przybycia wezwanej do odbioru dziecka osoby.
- 3) O zaistniałej sytuacji niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
- 4) W zaistniałej sytuacji wychowawca świetlicy sporządza notatkę służbową.

3. w przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie nie odebrali dziecka ze świetlicy do godziny 12:50.

- 1) O godz. 12.15 nauczyciel wpisuje dziecko do Tabeli Spóźnień w dzienniku zajęć.
Trzy wpisy mogą skutkować czasowym zawieszeniem (na okres 2 tygodni), a następnie skreśleniem dziecka z listy uczniów uczęszczających do świetlicy.
- 2) Rodzic powinien powiadomić nauczyciela o możliwym spóźnieniu, określając czas tego spóźnienia.
- 3) Nauczyciel nie pozostawia wychowanka bez opieki do momentu odbioru dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną.
- 4) O godzinie 13:00 wychowawca świetlicy kontaktuje się z rodzicami bądź opiekunami dziecka, wskazanymi w karcie zapisu dziecka do świetlicy szkolnej.
- 5) Ustala jak najszybszy czas odbioru dziecka.
- 6) W sytuacji, gdy nauczyciel do godziny 13.15 nie może nawiązać kontaktu z rodzicami, bądź opiekunami dziecka, informuje dyrektora szkoły.
- 7) Nauczyciel jest zobowiązany do wezwania policji w celu ustalenia miejsca pobytu rodziców ucznia i zapewnienia dziecku dalszej opieki. Do czasu ustalenia miejsca pobytu dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela i ewentualnie funkcjonariusza policji.
- 8) W przypadku braku możliwości niezwłocznego ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów dziecko przekazane jest policji.
- 9) Nauczyciel sporządza notatkę służbową.

VIII W sprawach nieunormowanych niniejszym regulaminem wiążącą decyzję podejmuje dyrektor szkoły.

PB18 – REGULAMIN KORZYSTANIA Z PLACU ZABAW

1. Plac zabaw służy zabawie, rekreacji i wypoczynkowi dzieci.
2. Dzieci poniżej 7 lat mogą przebywać na terenie placu zabaw tylko pod opieką nauczycieli, rodziców lub opiekunów.
3. Plac zabaw wyposażony został w urządzenia zabawowe przeznaczone dla dzieci w wieku od 3 do 12 lat.
4. Z urządzeń zabawowych należy korzystać zgodnie z ich przeznaczeniem, a ponadto z uwagi na bezpieczeństwo bawiących się, należy przestrzegać następujących reguł:
 - w pobliżu urządzeń zabawowych zabronione są gry zespołowe i jazda na rowerze,
 - zabronione jest wchodzenie na górne elementy konstrukcji urządzeń zabawowych, szczególnie dotyczy to huśtawek, przepłotni, drabinek,
 - zabronione jest korzystanie z huśtawek, przez więcej niż jedno dziecko na jednym miejscu.
5. Na placu zabaw obowiązuje zakaz:
 - zaśmiecania terenu,
 - niszczenia i uszkodzania roślinności,
 - dewastowania urządzeń zabawowo-rekreacyjnych,
 - zakłócania spokoju i porządku publicznego,
 - palenia ognisk oraz używania materiałów pirotechnicznych i szkodliwych substancji chemicznych, •wprowadzania zwierząt,
 - spożywania napojów alkoholowych lub innych środków odurzających,
 - przebywania osób nietrzeźwych oraz palenia tytoniu.
6. Wszelkie zauważone uszkodzenia urządzeń zabawowych lub zniszczenia zieleni prosimy zgłaszać do Dyrektora ZSP w Rzęśni
7. Dyrektor szkoły nie odpowiada za wypadki osób, które korzystają z placu zabaw poza godzinami otwarcia placówki.
8. Ze względów bezpieczeństwa w godzinach pracy szkoły (w tym świetlicy szkolnej) tj. **od 7:00 do 14.30, uczniowie mogą przebywać na placu zabaw tylko i wyłącznie pod opieką nauczycieli w czasie zajęć lekcyjnych oraz zajęć świetlicowych.**
W czasie przerw międzylekcyjnych uczniowie klas IV-VIII nie mogą korzystać z placu zabaw.
9. W pozostałych godzinach za bezpieczeństwo dzieci oraz wszelkie szkody materialne przez nie wyrządzone odpowiadają rodzice, opiekunowie prawni.
10. Plac zabaw ma służyć wypoczynkowi naszych wychowanków. Starajmy się, aby zabawa dzieci nie była zakłócona wypadkami spowodowanymi nieprzemyślanymi działaniami. Zadbajmy o to, aby teren placu zabaw mógł służyć wyłącznie jako miejsce zabaw i wypoczynku.

PB19 – REGULAMIN KORZYSTANIA Z SALI GIMNASTYCZNEJ

1. Wejście do szatni i sali gimnastycznej odbywa się wyłącznie po wyrażeniu zgody przez nauczyciela i w jego obecności.
2. W czasie zajęć wychowania fizycznego uczniów obowiązuje zamienny strój i obuwie sportowe:
 - koszulka i spodenki sportowe bez kieszeni i guzików
 - obuwie wiązane na miękkiej podeszwie koloru jasnego
 - zimą dopuszczalny jest dres sportowy
 - w czasie zajęć specjalistycznych nauczyciel może zezwolić na korzystanie z innego obuwia.
3. Korzystanie ze sprzętu sportowego i przyrządów znajdujących się na sali gimnastycznej odbywa się wyłącznie za zgodą nauczyciela i w jego obecności.
4. Używanie sprzętu sportowego jest dozwolone wyłącznie zgodnie z jego przeznaczeniem.
5. Uczniowie w czasie lekcji wykonują polecenia nauczyciela i swoim zachowaniem nie utrudniają prowadzenia zajęć.
6. Uczniowie w czasie zajęć wychowania fizycznego zachowują się tak, by nie narazić bezpieczeństwa i zdrowia swojego i innych uczestników zajęć.
7. Uczniowie mają prawo do uczestniczenia w zajęciach wychowania fizycznego pod warunkiem stosowania się do wyżej wymienionych zasad.
8. Nauczyciel może zwolnić ucznia z zajęć sportowych wyłącznie na podstawie zwolnienia lekarskiego, usprawiedliwienia rodziców.
9. Zabronione jest opuszczanie zajęć bez zgody nauczyciela.
10. Zwolnienia okresowe z zajęć wychowania fizycznego podejmuje dyrektor szkoły na podstawie zwolnienia lekarskiego i podania rodziców.
11. W przypadku złamania regulaminu uczniowie podlegają karze określonej przez nauczyciela:
 - uwaga ustna
 - uwaga pisemna
 - zakaz korzystania z dodatkowych zajęć sportowych - rozmowa z wychowawcą, dyrektorem - wezwanie rodziców.
12. Zachowanie na zajęciach ma wpływ na ocenę semestralną z wychowania fizycznego.

PB 20 UDZIAŁ UCZNIÓW W ZAWODACH SPORTOWYCH

1. Uczeń uczestniczy w zawodach sportowych na podstawie kwalifikacji dokonanej przez nauczyciela wychowania fizycznego i pisemnej zgody rodziców.
2. W trakcie zawodów uczeń pozostaje pod opieką wyznaczonego nauczyciela.

**PB21 – ORGANIZOWANIE WYCIECZEK I INNYCH IMPREZ KRAJOZNAWCZO-
TURYSTYCZNYCH**

OPRACOWANO NA PODSTAWIE

- I. Ustawa o systemie Oświaty II.
Karta Nauczyciela
- III. **ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z
DNIA
9 GRUDNIA 2009 ROKU** zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie
muszą spełniać organizatorzy wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także jego
zasad organizowania i nadzorowania (DZ.U. z 2009 r., Nr 218, poz.1696)
- IV. **ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I
SPORTU
Z DNIA 8 LISTOPADA 2001 ROKU** w sprawie warunków i sposobu organizowania
przez publiczne przedszkola , szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (DZ.U. Nr 135
z dnia 26 listopada 2001 roku poz. 1516)
- V. **ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I
SPORTU
Z DNIA 31 GRUDNIA 2002 ROKU** w sprawie bezpieczeństwa i higieny w
publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (DZ.U. Nr 6 z dnia 22 stycznia 2003r.
poz. 69)
- VI. **ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW Z DNIA 6 MAJA 1997 ROKU**
w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach,
pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne. (Dz. U. Nr 57, poz. 358).
Załącznik nr 3 – Szczegółowe zasady organizowania wycieczek oraz zbiorowych imprez
turystycznych i sportowych w górach (DZ.U. Nr 57 z dnia 7 czerwca 1997r. , poz. 358)
- VII. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I
SPORTU Z DNIA 21 STYCZNIA 1997R.** w sprawie warunków, jakie
muszą spełniać organizatorzy wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad
jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 12 z 1997r. poz. 67 z póź. zm. Dz. U. Nr
18
z 1997r. poz. 102). Na podst. art. 92a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r.
o systemie oświaty (Dz. U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496)
- VIII. **USTAWA Z DNIA 6 WRZEŚNIA 2001R.** Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 129, poz.
1444)
- IX. **USTAWA Z DNIA 20 CZERWCA 1997R.** Prawo o ruchu drogowym (Dz. U.
Nr 97,98, poz. 602)
- X. **ZARZĄDZENIE NR 18 § 5 UST. 2 MEN Z DNIA 29 WRZEŚNIA 1997R.**
w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa
i turystyki
- XI. **USTAWA Z DNIA 18 STYCZNIA 1996R.** o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001r.

Nr 81, poz. 889 i Nr 102, poz. 1115) i ustawy o systemie oświaty – zapewnienie opieki i bezpieczeństwa przez szkołę uczniom podczas wycieczek i imprez odbywa się w sposób określony w przepisach wydanych na podst. ustawy.

I. CELE DZIAŁALNOŚCI TURYSTYCZNEJ

Turystyka jest elementem Planu Pracy Szkoły oraz Szkolnego Programu Pracy Wychowawczej. Za realizację odnośnych zapisów w powyższych dokumentach odpowiedzialni są: dyrektor oraz wszyscy nauczyciele szkoły.

Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu w szczególności:

1. Poznanie regionu i kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków, kultury i historii.
2. Poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.
3. Wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowawczym.
4. Upowszechnianie wśród dzieci zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody.
5. Podnoszenie sprawności fizycznej.
6. Poprawę stanu zdrowia dzieci pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie.
7. Upowszechnianie form aktywnego wypoczynku.
8. Przeciwdziałania patologii społecznej.
9. Poznanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
10. Poznanie zasad odpowiedniego zachowania się w różnych miejscach takich jak:
 - a. środki komunikacji publicznej
 - b. obiekty muzealne
 - c. obiekty przyrodnicze (Parki Narodowe, lasy)
 - d. kąpieliska i akweny wodne
 - e. tereny górskie

Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:

- wycieczki przedmiotowe – inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych
- wycieczki krajoznawczo – turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych zwane dalej wycieczkami
- imprezy krajoznawczo – turystyczne, takie jak: biwaki, turnieje
- imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się sprzętem specjalistycznym

II. ORGANIZACJA WYCIECZKI

Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.

Dyrektor wyraża zgodę na wycieczkę lub imprezę po złożeniu przez kierownika kompletnej dokumentacji w terminie:

- *wycieczka krajowa jednodniowa lub kilkudniowa – 3 dni przed wyjazdem*
- *wycieczka zagraniczna – 1 tydzień przed wyjazdem*

Zgodę na wycieczki i imprezy zagraniczne wydaje dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.

- Wychowawca klasy zobowiązany jest do sporządzenia listy uczniów pozostających w szkole i dostarczeniu jej do dyspozycji dyrektorowi szkoły.
- Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczce, z wyjątkiem wycieczek przedmiotowych, odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych, wymaga pisemnej zgody ich rodziców / opiekunów /.
- Lista uczestników powinna być sporządzona w dwóch egzemplarzach, z których jedna pozostaje w sekretariacie, drugą zabiera ze sobą kierownik wycieczki. (wycieczki zagraniczne 3 egzemplarze).
- Na wypadek zmiany warunków pogodowych należy mieć przygotowany program zastępczy wycieczki.
- Wszystkie wyjścia poza teren szkoły prowadzone w ramach zajęć lekcyjnych (wycieczki przedmiotowe) w obrębie tej samej miejscowości powinny być wpisane do zeszytu wyjść oraz odnotowane w dzienniku lekcyjnym. Organizujący wyjście wychowawca lub nauczyciel zobowiązany jest zapoznać uczestników z regulaminem wyjścia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczeństwo uczniów.

III. DOKUMENTY:

1. **Karta wycieczki**- wymóg dotyczący karty wycieczki lub imprezy zatwierdzanej przez dyrektora szkoły dotyczy wszystkich form wycieczek i imprez (tak krajowych, jak i zagranicznych).
2. **Lista uczestników wycieczki** - powinna zawierać:
 - nazwisko i imię ucznia
 - adres zamieszkania
 - numer telefonu rodziców/opiekunów
3. Pisemna zgoda – oświadczenie rodziców/opiekunów na udział dziecka w wycieczce oraz informacje dla wyjeżdżających (dla rodziców).
4. Regulamin uczestnika wycieczki
5. Rozliczenie finansowe wycieczki

IV. FINANSOWANIE WYCIECZKI

1. Organizator zobowiązany jest sporządzić plan finansowy wycieczki, który określa ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki mogą być finansowane ze składek uczestników, środków Rady Rodziców lub innych źródeł.
3. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów.
4. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki i opiekunowie nie powinni ponosić kosztów udziału w wycieczce.
6. Za regulowanie zobowiązań finansowych związanych z wycieczką odpowiada kierownik wycieczki.
7. Kierownik wycieczki po jej zakończeniu dokonuje jej rozliczenia.
8. Dowodami finansowymi są listy wpłat oraz rachunki, faktury, bilety wydawane przez uprawnione do tego podmioty gospodarcze. W uzasadnionych wypadkach dowodem mogą być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki i opiekunów.

V. OBOWIĄZKI OPIEKUNÓW WYCIECZKI

Dyrektor szkoły wyznacza spośród kadry pedagogicznej **kierownika wycieczki szkolnej** lub inną osobę pełnoletnią, zgodnie z wymogami rozporządzenia w tym zakresie.

- I. Kierownikiem wycieczki może być nauczyciel lub inna osoba, która:
- ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych,
 - jest instruktorem harcerskim
 - posiada uprawnienie przewodnika turystycznego, przodownika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek.

Do obowiązków kierownika należy:

1. opracowuje program i harmonogram wycieczki lub imprezy
2. opracowuje regulamin i zapoznaje z nim wszystkich uczestników
3. zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki oraz sprawuje nadzór w tym zakresie
4. zapoznaje uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania w szczególności omawia zasady bezpieczeństwa: na jezdniach, dworcach kolejowych, przystankach tramwajowych, w lasach, nad wodą, w miejscach postoju, w czasie podróży, w czasie spacerów po mieście i górskimi szlakami turystycznymi.
5. określa zadania opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestników wycieczki lub imprezy

6. odpowiada za apteczkę pierwszej pomocy
7. organizuje transport, wyżywienie i noclegi dla uczestników dokonuje podziału zadań wśród uczestników
8. dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy
9. dokonuje podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu, rozliczając się z uczniami i ich rodzicami.
10. zabezpiecza powrót uczestników wycieczki do miejsca zamieszkania tzn. określa i informuje rodziców o czasie i miejscu zakończenia wycieczki
11. dopilnowuje, by wszyscy uczestnicy wycieczki posiadali niezbędny sprzęt i ekwipunek
12. informuje szkolnego inspektora BHP o ewentualnych wypadkach, które miały miejsce w trakcie wycieczki

II. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być:

- nauczyciel,

Każdy opiekun zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia o odpowiedzialności opiekunów za powierzonych mu uczniów, uczestników wycieczki. Oświadczenie jest częścią karty wycieczki, ale może być podpisane również na oddzielnym piśmie.

Do obowiązków opiekunów należy :

1. sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami
2. współdziałanie z kierownikiem wycieczki w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy
3. sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa
4. nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom
5. wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika

Opiekun wycieczki obowiązany jest sprawdzać stan liczebny grupy przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do miejsca docelowego.

(Zobowiązuje się nauczycieli i opiekunów do niepalenia papierosów w obecności dzieci i młodzieży).

VI. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

Niedopuszczalne jest organizowanie wycieczek podczas burzy, śnieżycy i gołedzi. Uczestnicy wycieczek i imprez podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków. Ubezpieczeniu tym objęci są wszyscy uczniowie w ramach szkolnego ubezpieczenia grupowego. Uczniowie nie posiadający ubezpieczenia nie powinni być jej uczestnikami lub powinni zostać w związku z nią ubezpieczeni. Na okres przebywania na wycieczce, organizator może wykupić także (na prośbę uczestników) dodatkową polisę, powodującą podwyższenie ewentualnego odszkodowania. W przypadku wycieczki zagranicznej niezbędne jest wykupienie dodatkowej polisy

obejmującej zwrot kosztów leczenia za granicą.

W wycieczkach turystyczno – krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie. W związku z tym, lista uczestników wycieczki powinna być skonsultowana z lekarzem lub pielęgniarką szkolną i pisemnie zatwierdzona.

SZCZEGÓŁOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NA WYCIEZKACH SZKOLNYCH I IMPREZACH

- przed wyruszeniem przed szkołę uczestnicy są poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie (w mieście poruszamy się po chodnikach, a poza miastem lewą stroną drogi)
- przy ustalaniu ilości opiekunów należy uwzględnić dodatkowo ich doświadczenie i umiejętności pedagogiczne, stopień zdyscyplinowania grupy, wiek, środki transportu rodzaj i charakter wycieczki
- wycieczki autokarowe - 1 opiekun na 15 uczniów
- wycieczki przedmiotowe w miejscu, które jest siedzibą szkoły, bez korzystania z publicznych środków transportu - 1 opiekun na 30 uczniów
- wycieczki piesze na terenie miejscowości 1- opiekun na 15 uczniów
- wycieczki piesze organizowane na terenach Parków Narodowych oraz na szlakach turystycznych leżących powyżej 1000 m n. p. m. -1 opiekun na 10 uczniów + górski przewodnik turystyczny (wyłącznie uczniowie, którzy ukończyli 12 rok życia)
- wycieczki innymi środkami lokomocji - przejazdy kolejowe - 1 nauczyciel na 7 uczniów (przedział klasy II)
- wycieczki rowerowe - 2 opiekunów na grupę 13 uczniów (uczniowie muszą posiadać kartę rowerową, poruszać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego, powinni posiadać strój odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę, rower wyposażony musi być zgodnie z przepisami ruchu drogowego).
- uczestnicy wycieczek mogą korzystać z kąpielisk, pływalni tylko w miejscach do tego wyznaczonych i pod kontrolą ratowników - 1 opiekun na 15 uczestników (uczestnicy wycieczek posługujących się sprzętem pływackim muszą posiadać Kartę Pływacką)
- Każda wycieczka lub impreza powinna zaczynać się i kończyć na terenie szkoły. Rodzice zobowiązani są do odebrania uczniów po zakończonej imprezie czy wycieczce.

(Szczegółowo warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne określa rozporządzenie rady ministrów z dnia 6 maja 1997 roku (dz. u. nr 57 poz. 358)

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zgodę na przeprowadzenie wycieczki udziela dyrektor szkoły.
2. Jeżeli wycieczka ma odbyć się podczas planowanej lekcji danego przedmiotu, należy zgłosić zamiar wyjścia poza teren szkoły i odnotować wyjście na wycieczkę w dzienniku lekcyjnym i w specjalnym zeszycie wycieczek.
3. Uczniowie którzy nie uczestniczą w wycieczce powinni mieć zajęcia lekcyjne z inną klasą, imienny wykaz uczniów przygotowuje wychowawca klasy, a podział dokonuje osoba upoważniona przez dyrektora szkoły.
4. Jeżeli nie zostaną spełnione wszystkie wymogi organizacyjne dotyczące wycieczki, dyrektor szkoły może nie udzielić zgody na przeprowadzenie wycieczki.
5. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
6. Sprawy nieuregulowane niniejszymi przepisami i zasadami rozstrzyga się na podstawie Statutu Szkoły oraz innymi przepisami wyższego rzędu.

Szczegółowe procedury prowadzenia wycieczek

I WYCIECZKI AUTOKAROWE

1. Pojazd przewożący zorganizowaną grupę dzieci lub młodzieży w wieku do 18 lat, oznakowany jest z przodu i z tyłu kwadratowymi tablicami barwy Żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej.
2. W warunkach niedostatecznej widoczności tablice powinny być oświetlone chyba, że są wykonane z materiału odblaskowego.
3. Kierujący tym pojazdem jest zobowiązany włączyć światła awaryjne podczas wsiadania i wysiadania dzieci i młodzieży.
4. Kierowca musi posiadać potwierdzenie sprawności technicznej pojazdu, apteczką pierwszej pomocy i gaśnicę.
5. Kierowca może jechać maksymalnie 8 godzin, w rytmie 4 godziny jazdy - godzina odpoczynku
(Ustawa z dnia 6 września 2001 roku o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym Dz. U. 129 poz. 1444).
6. Opiekun musi przebywać ze swoją grupą w pojeździe, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej pojazdów.
7. Ilość uczestników wycieczki nie może przekraczać ilości miejsc siedzących w pojeździe.
8. Przejście w autokarze musi być wolne.
9. Opiekunowie zajmują miejsca przy drzwiach oraz w części środkowej autokaru.
10. Uczniowie sprawiający trudności wychowawcze oraz źle znoszący podróż siedzą przy opiekunach.
11. Należy zabronić w czasie przejazdu: spacerowania po autokarze, podnoszenia się ze swoich miejsc, siedzenia tyłem, na oparciu oraz jedzenia.
12. Kierownik wycieczki powinien dysponować apteczką pierwszej pomocy.

13. Bagaż uczestników powinien być umieszczony w bagażniku i na półkach.
14. Napoje powinny być zabezpieczone w torbach uczestników wycieczki tak, aby nie wylały się
15. Jeżeli przejazd przekracza 4 godziny należy zaplanować 40 minutową przerwę na posiłek.
16. Przerwy dla zapewnienia odpoczynku i załatwienia potrzeb fizjologicznych należy organizować tylko na terenie specjalnych parkingów.
17. W czasie postoju należy zabronić wchodzenia na jezdnię i jej przekraczania.
18. Po każdej przerwie opiekun sprawdza obecność uczestników.
19. Należy unikać przewozu dzieci w czasie nocy oraz w warunkach ograniczonej widoczności.
20. Opiekunowie wycieczki dbają o ład i porządek w autokarze (zasady czystości ustalone z kierowcą).

II PRZEJAZDY POCIĄGAMI

1. Opiekun musi przebywać z grupą w wagonie, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej wagonów, w tym celu wskazane jest dokonywanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów.
2. Zasady rozmieszczania uczniów i bagażu oraz zapewnienie środków pierwszej pomocy – jak w przypadku przejazdu autokarem.
3. Należy zabronić uczniom opuszczania wagonu i wychylania się przez okna.
4. W czasie postoju pociągu uczniowie powinni znajdować się na swoich miejscach siedzących.
5. Bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym oraz legitymacje szkolne uczestników powinien posiadać kierownik wycieczki.

III ZASADY PORUSZANIA SIĘ Z GRUPĄ W MIASTACH

1. Przed rozpoczęciem zwiedzania obiektu lub miasta, każdy uczestnik musi być poinformowany o harmonogramie wycieczki adresie i miejscu i pobytu docelowego, aby w razie zgubienia się potrafił dotrzeć do miejsca zbiórki.
2. W trakcie pieszego poruszania się z grupą w terenie miejskim opiekunowie powinni tak podzielić obowiązki, by jeden z nich znajdował się na czele grupy i kierował nią, a drugi idąc na końcu zamykał ją .
3. Opiekun zamykający grupą nie może dopuścić, by któryś z uczniów pozostał za nim.
4. Obaj opiekunowie powinni poruszać się w granicach wzajemnego kontaktu wzrokowego, aby zapobiec zbytniemu rozciągnięciu grupy.
5. Prowadzenie grup po ulicach, drogach i terenach publicznych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego.
6. Szczególną ostrożność należy zachować przy przechodzeniu z grupą przez jezdnię; należy pamiętać, że przechodzenie powinno odbyć się w taki sposób, by cała grupa przekroczyła jezdnię razem.

7. W przypadku korzystania ze środków komunikacji miejskiej należy zadbać, by wszyscy uczestnicy wycieczki znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy pociągu, tramwaju, metra),
 - . znali nazwę przystanku, na którym grupa będzie wysiadać,
 - . znali orientacyjny czas przejazdu lub ilość przystanków do przejechania,
 - . posiadali ważne bilety na przejazd.
8. Władze niektórych miast wprowadziły obowiązek korzystania z usług miejscowych przewodników w trakcie ich zwiedzania. Fakt ten należy uwzględnić przygotowując wycieczkę szkolną.

IV WYCIECZKI ROWEROWE

1. Liczba rowerów w zorganizowanej kolumnie nie może przekraczać 15.
2. Odległość między kolumnami rowerów nie może być mniejsza niż 200 metrów.
3. Odległość roweru od roweru nie powinna przekraczać 5 m.
4. Kolumnę rowerów oznacza się białą chorągiewką z przodu, z tyłu umieszcza się wysunięty lizak, zamontowany do siodełka.
5. Jazda w kolumnie nie zwalnia kierującego pojazdem od przestrzegania obowiązujących przepisów ruchu drogowego.
6. Uczestnicy wycieczek rowerowych muszą mieć karty rowerowe i kaski ochronne.
7. Zaleca się tworzenie 10 osobowych grup pod nadzorem 2 - 3 dorosłych.
8. Przed rozpoczęciem jazdy opiekun powinien sprawdzić znajomość, a w razie potrzeby przypomnieć podstawowe reguły jazdy rowerem w ruchu drogowym.
9. Opiekun jeszcze w fazie planowania trasy winien uwzględnić regulacje tempa jazdy i dystans według możliwości najsłabszego, najczęściej najmłodszego z uczestników.
10. Długość dziennych odcinków trasy nie powinna przekraczać 50 km.
11. Opiekunowie przed rozpoczęciem jazdy winni sprawdzić, czy wszystkie rowery znajdują się w należytym stanie technicznym i posiadają wymagane przepisami wyposażenie, m.in. oświetlenie roweru i "odblaski".
12. Opiekun powinien posiadać przynajmniej jedną apteczkę oraz podstawowe części zamienne i narzędzia do podręcznych napraw (pompkę, komplet kluczy, itd.).
13. W czasie jazdy opiekun powinien prowadzić wycieczkę jadąc jak najbliżej prawej krawędzi jezdni. Tuż za nim winni poruszać się najsłabsi rowerzyści. Prawo o ruchu drogowym zakazuje jazdy obok siebie.
14. Kolumnę zamyka drugi opiekun.
15. Wszyscy rowerzyści powinni stosować zasadę ograniczonego zaufania.
16. Korzystanie z chodnika przez kierującego rowerem jest dozwolone jedynie w razie braku drogi (ścieżki) dla rowerów i niemożności korzystania z jezdni, jeżeli dozwolony jest na niej ruch pojazdów samochodowych z prędkością większą niż 60 km/h.

V WYCIECZKI PIESZE

1. Organizacją i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
2. Przy wyjściu dzieci poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości powinien być zapewniony co najmniej jeden opiekun dla grupy 30 uczniów.

3. Przy korzystaniu ze środków komunikacji opieka musi być zwiększona w zależności od odległości, a także wieku uczniów. Jeśli wycieczka będzie się odbywała poza miejscowością, w której jest siedziba szkoły jeden opiekun powinien przypadać dla grupy do 15 uczniów.
4. W przypadku dzieci do lat 10 poruszających się w kolumnie, stosuje się przepisy o ruchu pojedynczego pieszego (art. 11 ust. 1 i 2 Prawa o ruchu drogowym). Kierownik takiej kolumny prowadzi ją po jezdni tylko wtedy, gdy nie ma chodnika lub pobocza i porusza się lewą stroną jezdni.
5. Piesi poniżej 10 lat nie mogą przebywać na jezdni w warunkach niedostatecznej widoczności (np. o zmroku).
6. Kolumna pieszych w wieku powyżej 10 lat porusza się prawą stroną jezdni, tak jak pojazdy. Długość każdej kolumny nie może przekraczać 50 metrów. Ze względów bezpieczeństwa kolumny nie mogą znajdować się na jezdni w czasie mgły.
7. Osoba poniżej 18 lat nie może prowadzić kolumny pieszych.
8. Jeżeli przemarsz kolumny pieszych powyżej 10 lat odbywa się w warunkach niedostatecznej widoczności, to pierwszy i ostatni z idących niosą latarki ze światłem białym.
9. Wskazane jest, aby wszyscy uczestnicy wycieczki byli wyposażeni w elementy odblaskowe.

PB22 - ZAJĘCIA POZA TERENEM SZKOŁY

1. Podczas zajęć dydaktycznych obowiązkowych i dodatkowych odbywających się poza terenem szkoły ucznia obowiązują zasady bezpieczeństwa jak na zajęciach szkolnych.
2. Uczniowie pozostają pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia. Podczas zajęć odbywających się w okolicy szkoły na jednego opiekuna nie może przypadać więcej niż 30 uczniów.
3. Wyjście na zajęcia nauczyciel zgłasza i dokumentuje wpisem w zeszycie wyjść znajdującym się w sekretariacie szkoły.

PB23 - ORGANIZOWANIE IMPREZ I UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

1. Szkoła organizuje, współorganizuje imprezy, wydarzenia, uroczystości i konkursy. Mogą one mieć charakter działań klasowych, międzyklasowych, środowiskowych, międzyszkolnych, wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych.
2. Przez imprezę czy uroczystość szkolną rozumie się:
 - akademia szkolna,
 - apel uczniowski,
 - uroczystości okolicznościowe: jasełka, obchody 11 listopada - konkurs wewnątrzszkolny/zewnętrzny, - dyskoteka: zabawa, bal, piknik rodzinny.

Wszystkie imprezy i uroczystości umieszczone są w harmonogramie pracy szkoły, który jest przyjmowany na posiedzeniu rady pedagogicznej na początku roku bądź wynikają z bieżących potrzeb.

3. Organizacją takiej imprezy zajmuje się nauczyciel wyznaczony w harmonogramie pracy szkoły.
4. Szczegóły dotyczące przebiegu organizator musi uzgodnić z dyrektorem szkoły przed podaniem ich do wiadomości zainteresowanym.
5. Organizator zobowiązany jest przedstawić dyrekcji scenariusz uroczystości.
6. Podczas imprezy/uroczystości uczniowie pozostają pod opieką wyznaczonego nauczyciela, który ma obowiązek zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników i odpowiedni poziom przedsięwzięcia.

PB24 - ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA W SIECI

1. Wszystkie komputery, z których korzystają uczniowie są zabezpieczone oprogramowaniem antywirusowym i programem "Opiekun dziecka w Internecie" utrudniającym uczniom dostęp do treści niepożądanych oraz dającym możliwość pełnej

kontroli nad komputerem uczniowskim.

2. Uczniowie mogą korzystać z Internetu wyłącznie pod kontrolą nauczyciela.

3. W trakcie zajęć uczniowie mają obowiązek:

- przestrzegać regulaminu pracowni komputerowej;
- przestrzegać etykiety;
- przestrzegać zasad ograniczonego zaufania przede wszystkim wobec nowo poznanych osób; nie przekazywać danych osobowych;
- nie otwierać poczty elektronicznej bez zgody nauczyciela;
- nie korzystać z komunikatorów bez zgody i wiedzy nauczyciela;
- nie zapisywać na dysku komputerów ściągniętych z Internetu plików bez zgody i wiedzy nauczyciela.
- nie umieszczać treści obraźliwych na stronach www (ksiąg i gości itp.) i na dysku komputera.
- w razie wystąpienia sytuacji kłopotliwej, niejasnej zwrócić się do nauczyciela o pomoc.

4. Pedagog/wychowawca ma obowiązek uświadomić rodzicom zagrożenia związane z Internetem.

5. Wszystkie incydenty, które nauczyciel uzna za szkodliwe, ma obowiązek zgłosić odpowiednim organizacjom i instytucjom zajmującym się ściganiem przestępstw internetowych.

PB - 25 UŻYWANIE PRZEZ UCZNIÓW TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

1. Podczas zajęć edukacyjnych oraz przerw obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych jak i-Pad, i-Pod, psp itp. (aparaty powinny być wyłączone i schowane).
2. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu bądź innego urządzenia jest zabronione.
3. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zgubienie lub uszkodzenie aparatu na terenie szkoły (uczeń zobowiązany jest do pilnowania swojego telefonu) oraz w trakcie innych zajęć szkolnych (np. wycieczka, kino).
4. Jeżeli uczeń ma potrzebę skontaktowania się z rodzicem w trakcie pobytu w szkole może zadzwonić z telefonu komórkowego po wcześniejszym zgłoszeniu tego faktu nauczycielowi lub może skorzystać z telefonu stacjonarnego w sekretariacie szkoły.
5. Nieprzestrzeganie ustaleń objętych procedurą skutkuje odebraniem przez nauczyciela telefonu lub innego urządzenia elektronicznego i przekazaniem do sekretariatu szkoły, skąd może go odebrać tylko osobiście rodzic ucni.

PB 26 - POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU AGRESJI UCZNIĄ W STOSUNKU DO NAUCZYCIELA

A. Znieważenie nauczyciela.

1. Nauczyciel zgłasza fakt znieważenia (ubliżenie, obrażenie) do pedagoga.
2. Pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinującą oraz wpisuje uczniowi uwagę do dziennika elektronicznego.
3. Pedagog informuje o zdarzeniu wychowawcę oraz rodziców (opiekunów) ucznia.
4. Pedagog sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
5. W przypadku powtarzających się zachowań agresywnych pedagog informuje policję
6. Pedagog informuje rodziców (opiekunów) o powiadomieniu policji.

B. Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela.

1. Nauczyciel zgłasza fakt naruszenia nietykalności dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor szkoły powiadamia policję oraz rodziców (opiekunów) ucznia.

P27 - POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA WSZAWICY W SZKOLE

1. Dyrektor placówki zarządza przeprowadzenie przez pielęgniarkę szkolną kontroli czystości skóry głowy u wszystkich dzieci w grupie lub w klasie z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu). Kontrola może również zostać przeprowadzona z inicjatywy pielęgniarki szkolnej.
2. Pielęgniarka - lub w sytuacji braku pielęgniarki -wychowawca zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę o konieczności odebrania ucznia ze szkoły i podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby informuje o sposobach zwalczania wszawicy. Może przekazać przygotowane wcześniej materiały informacyjne. Podczas rozmowy zachowuje zasady intymności.
3. Pielęgniarka szkolna informuje dyrektora placówki o wynikach kontroli i skali zjawiska w klasie/grupie dzieci ewentualnie w całej szkole lub placówce.
4. Dyrektor lub upoważniona osoba wychowawca lub nauczyciel informuje wszystkich rodziców uczniów lub wychowanków o stwierdzeniu wszawicy w szkole lub przedszkolu. Zaleca:
 - podjęcie kuracji specjalnymi preparatami nie tylko dziecka, ale także rodziny,
 - codzienną kontrolę czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników,
 - rozdaje ulotki informacyjne, jak pozbyć się wszy i postępować w domu, aby zapobiec dalszemu zarażaniu.
5. Pielęgniarka lub higienistka szkolna po upływie od 7 do 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.
6. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań pielęgniarka zawiadamia o tym dyrektora placówki w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków.
7. Jeśli rodzice uchylają się od podjęcia kuracji dyrektor szkoły zawiadamia ośrodek pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia im potrzebnego wsparcia.

PB28 - WULGARNE SŁOWNICTWO

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informację dla rodziców do dziennika lub zeszytu uwag.
3. Powiadamia wychowawcę klasy.

Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do dziennika.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:

1. Przeprowadza rozmowę z rodzicami / opiekunami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
2. W przypadku braku poprawy przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
3. W przypadku braku poprawy wychowawca lub pedagog powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane regulaminem szkoły.

<p style="text-align: center;">PB29 - USIŁOWANIE POPEŁNIENIA SAMOBÓJSTWA LUB ZAMIARU SAMOBÓJCZEGO</p>
--

A. Kontakt, komunikacja i wsparcie:

1. Pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu popełnienia samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem.
2. Następnie zawiadamia niezwłocznie dyrekcję szkoły.

B. Dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

1. Stałą obecność z uczniem osoby dorosłej.
2. Udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy.
3. Zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego, ewentualnie policji.
4. Izolację ucznia od grupy rówieśniczej.

C. Dyrektor szkoły:

1. Zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji.
2. Przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

D. Następnie Dyrektor koordynuje:

1. Powołanie Doradczego Zespołu Kryzysowego do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych.

2. Zespół nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej.

3. Interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez: pedagoga szkolnego lub psychologa z Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (ewentualnie z Poradni Zdrowia

Psychicznego) lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkół placówek oświatowych – w celu prewencji naśladowstwa i pomocy uczniom w odreagowaniu stresu.

4. Spotkanie dla wychowawcy, nauczycieli uczących ucznia i Rady Pedagogicznej w celu:

a. poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu,

b. pomocy nauczycielom i pracownikom szkoły w odreagowaniu stresu psychicznego,

c. diagnozy sytuacji życiowej ucznia i formułowania sposobów pomocy uczniowi.

E. Dyrektor szkoły zapewnia realizację planu zapobiegania ostrym sytuacjom kryzysowym:

1. Wspieranie ucznia po zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa i jego rodziny poprzez:

a. pomoc w uzyskaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego),

b. realizowanie zaleceń zawartych we wskazaniach specjalistów opiekujących się dzieckiem.

2. Opracowania i wdrażania na terenie szkoły strategii zapobiegania samobójstwom uczniów poprzez:

a. rozpoznanie uczniów z zaburzeniami osobowości i zaproponowanie im pomocy psychologicznej,

b. nawiązanie bliższych kontaktów z młodymi ludźmi,

c. zmniejszenie ich negatywnych emocji wynikających ze stresu psychicznego,

d. zwracanie uwagi i uczenie się, jak w wypowiedziach i/lub w zmianie zachowania niewerbalnego wcześniej rozpoznawać sygnały ostrzegające o samobójstwie,

e. pomaganie w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,

f. zwracanie uwagi na przypadki wagarowania,

g. eliminowanie używania alkoholu i narkotyków,

h. ograniczenie dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa na terenie szkoły.

i. podjęcie działań, w miejscu pracy nauczycieli i innych członków personelu szkoły zmniejszających stres zawodowy.

**PB30 - W PRZYPADKU ZGŁOSZENIA O PODŁOŻENIU ŁADUNKU
WYBUCHOWEGO LUB TELEFONICZNEGO ODEBRANIA ZGŁOSZENIA O
PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEG**

1. Należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor podejmuje decyzję o:
 - a. powiadomieniu policji – 112, 997,
 - b. przerwaniu lekcji,
 - c. przeprowadzeniu ewakuacji uczniów,
 - d. zabezpieczeniu dokumentów.
3. Uczniom i pracownikom szkoły nie wolno dotykać przedmiotów, urządzeń, które budzą podejrzenie.
4. Należy zachować spokój nie dopuścić do paniki.
5. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły.

PB31 - WYBUCH POŻARU LUB PODŁOŻENIE OGNI

Osoba, która zauważyła pożar:

1. Powiadamia i ostrzega o pożarze w każdy dostępny sposób a w szczególności sygnałem dźwiękowym trzy długie dzwonki
2. Należy niezwłocznie powiadomić:
 - a. Państwową Straż Pożarną 998, tel. alarmowy 112.
3. Należy zawiadomić dyrekcję szkoły.
4. Przeprowadza się natychmiastową ewakuację.
5. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje dyrektor szkoły.

Zasady ewakuacji osób z obiektu zagrożonego

1. Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły lub osoba kierująca akcją.
2. Dyrektor szkoły zabezpiecza dokumenty szkolne.

3. Ewakuowane osoby przed opuszczeniem budynku powinny zabrać ze sobą plecaki i rzeczy osobiste.
4. Drzwi sal zostają zamknięte.
5. Ewakuację prowadzi się w sposób zorganizowany, według opracowanych i oznaczonych dróg ewakuacyjnych.
6. W czasie ewakuacji nauczyciele uczący w poszczególnych salach lekcyjnych, zapewniają właściwą organizację ruchu, nie dopuszczają do wybuchu paniki.
7. Miejscem zbiórki uczniów jest boisko szkole.

PB32 - SPRAWY SPORNE I KONFLIKTY

Sprawy sporne na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

- a) konflikty pomiędzy uczniami na terenie klasy ,rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu pedagog szkolny .W sytuacjach długotrwałego ,ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
- b) Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego ,ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.
- c) Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem rozstrzyga dyrektor wspólnie z pedagogiem i wychowawcą ucznia. W razie długotrwałego ,ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice ucznia.
- d) Konflikt między nauczycielami rozstrzyga dyrektor ,a w ostateczności Rada Pedagogiczna
- e) Konflikt między nauczycielem a rodzicami ucznia rozstrzyga dyrektor a w razie konieczności Rada Pedagogiczna.

PB 33 - DEWASTACJA MIENIA

1. Nauczyciel, pracownik szkoły stara się przerwać dewastację ,której jest świadkiem, jeśli jest to niemożliwe wzywa pomoc .
2. O dewastacji niezwłocznie zawiadamia się dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy dyrektor podejmuje czynności mające na celu ich ustalenie.
4. Dyrektor wzywa rodziców ucznia i informuje policję .
5. Dyrektor wyciąga konsekwencję wobec sprawcy.

**PB34 - PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DZIECKA CHOREGO
PRZEWLEKLE**

Opracowano na podstawie publikacji: Ośrodka Rozwoju Edukacji, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Zdrowia, Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania – „One są wśród nas”.

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, nauczyciel powinien:

Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;

Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;

W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania;

Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

DZIECKO Z ASTMĄ

OBJAWY Jednym z podstawowych objawów jest duszność jako subiektywne uczucie braku powietrza spowodowane trudnościami w jego swobodnym przechodzeniu przez zwężone drogi oddechowe. Gdy duszność jest bardzo nasiloną możemy zauważyć, że usta dziecka a także inne części ciała są zasinione. Konsekwencją zwężenia oskrzeli jest pojawienie się świszczącego oddechu. Częstym objawem astmy oskrzelowej jest kaszel. Najczęściej jest to kaszel suchy, napadowy, bardzo męczący.

PRZYCZYNY ATAKU Zaostrzenie astmy może być wywołane przez: kontakt z alergenami, na które uczulone jest dziecko, kontakt z substancjami drażniącymi drogi oddechowe, wysiłek fizyczny, zimne powietrze, dym tytoniowy, infekcje.

POSTĘPOWANIE:

W przypadku wystąpienia duszności należy podać dziecku wziewny lek rozkurczający oskrzela zgodnie z zaleceniem lekarza.

W przypadku objawów ciężkiej duszności należy podać jednocześnie 2 dawki leku w aerozolu w odstępie 10-20 sekund.

Po wykonaniu 1 pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców dziecka o wystąpieniu zaostrzenia.

W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać Pogotowie Ratunkowe. W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia dziecko wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej.

Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie dziecku spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

NAKAZY:

Częste wietrzenie sal lekcyjnych.

Dziecko, które ma objawy po wysiłku, powinno przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.

Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.

W przypadku wystąpienia u dziecka objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku zażyć środek rozkurczowy.

ZAKAZY:

Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych. 2. W okresie pylenia roślin dzieci z pyłkowicą nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto

Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku.

W klasach, gdzie odbywają się lekcje nie powinno być zwierząt futerkowych.

OGRANICZENIA :

Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.

Dziecko uczulone na pokarmy powinno mieć adnotacje od rodziców, co może jeść w sytuacjach, które mogą wywołać pojawienie się objawów uczulenia.

OBSZARY DOZWOLONE I WSKAZANE DLA DZIECKA

Dzieci chore na astmę powinny uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego. wysportowane dziecko lepiej znosi okresy zaostrzeń choroby.

Uczeń z astmą nie powinien być trwale eliminowany z zajęć z wychowania fizycznego.

Dzieci z astmą mogą uprawiać biegi krótkie, a także gry zespołowe.

Dzieci z astmą mogą uprawiać gimnastykę i pływanie.

Dzieci z astmą mogą uprawiać większość sportów zimowych. Bardzo ważny jest dobry kontakt szkoły z rodzicami, po to, aby wspólnie zapewnić dziecku bezpieczne warunki nauki i pobytu w szkole. Pozwoli to zmniejszyć nadopiekuńczość rodziców a dziecku rozwijać samodzielność i zaufanie do własnych możliwości i umiejętności. Tylko współdziałanie szkoły z rodzicami i lekarzem prowadzącym pomoże prawidłowo funkcjonować dziecku z astmą oskrzelową w środowisku, gdzie spędza wiele godzin w ciągu dnia.

DZIECKO Z CUKRZYCĄ

OBJAWY HIPOGLIKEMII – niedocukrzenia:

Bładość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk.

Ból głowy, ból brzucha.

Szybkie bicie serca.

Uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia.

Oslabienie, zmęczenie

Problemy z koncentracją, zapamiętywaniem.

Chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka.

Napady agresji lub wesołkowatości.

Ziewanie/senność.

Zaburzenia mowy, widzenia i równowagi.

Zmiana charakteru pisma.

Uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania.

Kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub traci przytomność.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII LEKKIEJ – dziecko jest przytomne, w pełnym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.

Podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód).

NIE WOLNO Zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego).

Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach.

Zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII ŚREDNIO – CIĘŻKIEJ – dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje 3 bezwzględnej pomocy osoby drugiej:

Oznaczyć glikemię i potwierdzić niedocukrzenie.

Jeżeli dziecko może połykać podać do picia płyn o dużym stężeniu cukru (np. 3-5 kostek cukru rozpuszczonych w ½ szklanki wody, coli, soku).

Jeżeli dziecko nie może połykać postępujemy tak jak w przypadku glikemii ciężkiej.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII CIĘŻKIEJ – dziecko jest nieprzytomne, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki.

Dziecku, które jest nieprzytomne NIE WOLNO podawać niczego do picia ani do jedzenia do ust!!!

Układamy dziecko na boku.

Wstrzykujemy domięśniowo glukagon, jest to zastrzyk ratujący życie.

Wzywamy pogotowie ratunkowe.

Kontaktujemy się z rodzicami dziecka.

Dopiero gdy dziecko odzyska przytomność (po podaniu glukagonu powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach) i jeżeli dziecko będzie w dobrym kontakcie można mu podać węglowodany doustnie (sok, cola, tabl. glukozy).

U dzieci leczonych pompą:

Zatrzymaj pompę.

Potwierdź hipoglikemię.

Jeżeli dziecko jest przytomne podaj węglowodany proste.

Odczekaj 10-15 minut i zbadaj ponownie poziom glukozy we krwi, jeżeli nie ma poprawy podaj ponownie cukry proste.

Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje podnoszenie się stężenia glukozy, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone.

Jeżeli dziecko jest nieprzytomne lub ma drgawki połóż je w pozycji bezpiecznej, podaj domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwij karetkę pogotowia. Po epizodzie hipoglikemii nie zostawiaj dziecka samego! Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią!

OBJAWY HIPERGLIKEMII

Wzmoczone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.

Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.

Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia. Jeżeli do ww. objawów dołączają: ból głowy, ból brzucha, nudności i wymioty, ciężki oddech. może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej. Należy wtedy bezzwłocznie:

Zbadać poziom glukozy.

Skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII

Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna),

Uzupełniamy płyny (dziecko powinno dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5-2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna),

Samokontrola (badanie moczu na obecność cukromoczu i ketonurii, po około 1 godz. należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii),

W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Niezbędnik szkolny, czyli co uczeń z cukrzycą zawsze powinien mieć ze sobą w szkole:

Pen – „wstrzykiwacz” z insuliną.

Pompę insulinową, jeżeli jest leczone przy pomocy pompy.

Nakłuwacz z zestawem igieł.

Glukometr z zestawem pasków oraz gazików.

Plastikowy pojemnik na zużyte igły i paski.

Drugie śniadanie lub dodatkowe posiłki przeliczone na wymienniki np. przeznaczone na „zabezpieczenie” zajęć wf w danym dniu.

Dodatkowe produkty – soczek owocowy, tabletki z glukozą w razie pojawienia się objawów hipoglikemii.

Telefon do rodziców.

Informację w postaci kartki lub bransoletki na rękę, która informuje, że dziecko choruje na cukrzycę.

Glukagon (zestaw w pomarańczowym pudełku).

Szkolny kodeks praw dziecka z cukrzycą – każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w szkole:

Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.

Możliwość podania insuliny.

Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobista pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję.

Właściwe leczenie niedocukrzenia zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną i rodzicami dziecka.

Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.

Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.

Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach.

DZIECKO Z PADACZKĄ

Napady nieświadomości, najczęściej kilkusekundowa utrata kontaktu z otoczeniem. Atypowym napadom nieświadomości mogą towarzyszyć mruganie lub gwałtowne 5 ruchy o niewielkim zakresie w obrębie ust.

Napady atoniczne – napad spowodowany nagłym i krótkotrwałym obniżeniem napięcia mięśniowego w określonych grupach mięśni.

Napady toniczne – występuje głównie u małych dzieci zazwyczaj podczas zasypiania lub budzenia; charakteryzuje się nagłym, symetrycznym wzrostem napięcia mięśni w obrębie kończyn i tułowia.

Napady toniczno-kloniczne – w fazie tonicznej dochodzi do nagłej utraty przytomności, skurczu mięśni, zatrzymania oddechu; faza kloniczna charakteryzuje się rytmicznymi, gwałtownymi skurczami mięśni kończyn i tułowia, następnie przechodzi w kilkuminutową śpiączkę.

Napady kloniczne – napady głównie u niemowląt i małych dzieci, częściej w przebiegu gorączki, cechują je symetryczne skurcze mięśni kończyn występujące seriami.

Napady miokloniczne – charakteryzują się gwałtownymi synchronicznymi skurczami mięśni szyi, obręczy barkowej, ramion i ud przy względnie zachowanej świadomości chorego.

Napady częściowe

Napady częściowe z objawami prostymi – świadomość w czasie napadów jest na ogół zachowana, zwykle napady dotyczą określonej okolicy np. ręki lub ust.

Napady częściowe z objawami złożonymi – niektórym napadom mogą towarzyszyć zaburzenia świadomości o charakterze omamów i złudzeń; pacjent ma wrażenie, że już znajdował się w danej sytuacji życiowej lub przeciwnie, że nie zna sytuacji i przedmiotów, z którymi w rzeczywistości się już stykał, do tego typu napadów zaliczane są także napady psychoruchowe z towarzyszącymi im różnymi automatyzmami (cmokanie), u dzieci mogą niekiedy występować napady nietypowe, manifestujące się klinicznie bólami brzucha, głowy, omdleniami, napadami lęku itp.

Napady częściowe wtórnie uogólnione – rozpoczyna się zwykle od napadowych mioklonicznych lub klonicznych skurczów ograniczonych do określonych grup mięśni, aby następnie rozprzestrzenić się i doprowadzić do wtórnie uogólnionego napadu toniczno-klonicznego (tzw. napadu dużego).

Zespoły padaczkowe wieku dziecięcego – zespół Westa, zespół Lennox-Gastauta, dziecięca padaczka nieświadomości (piknolepsja), padaczka Rolanda, młodzieńcza padaczka nieświadomości, zespół Janza, padaczka odruchowa, omdlenia odruchowe, napady rzekomopadaczkowe. Leczenie padaczki jest procesem przewlekłym, wymaga systematycznego, codziennego podawania leków. Nagłe przerwanie leczenia, pominięcie którejś dawki, może zakończyć się napadem lub stanem padaczkowym. Z tego powodu tak ważne jest aby pacjent mógł systematycznie przyjmować leki. W trakcie włączania leczenia lub jego modyfikacji dziecko może wykazywać objawy senności, rozdrażnienia, zawrotów głowy.

W RAZIE WYSTĄPIENIA NAPADU NALEŻY

Przed wszystkim zachować spokój.

Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.

Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.

Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

NIE WOLNO

Podnosić pacjenta.

Krępować jego ruchów.

Wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.

Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut albo jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Dzieciom chorym na padaczkę trudniej jest wykorzystać w pełni swoje możliwości edukacyjne z przyczyn medycznych i społecznych. Narażone są na wyższy poziom stresu wynikający z obawy przed napadem i komentarzami, stąd też częściej występują u nich cechy zespołu nadpobudliwości psychoruchowej, trudności w czytaniu i pisaniu oraz inne trudności szkolne. W razie narastających trudności szkolnych, trzeba zapewnić dziecku możliwość douczania, zorganizować odpowiednio czas na naukę, z częstymi przerwami na odpoczynek, modyfikować i zmieniać sposoby przyswajania wiadomości szkolnych. Nie należy z zasady zwalniać dziecka z zajęć wychowania fizycznego ani z zabaw i zajęć ruchowych w grupie rówieśników. Należy jedynie dbać o to, aby nie dopuszczać do nadmiernego obciążenia fizycznego i psychicznego. Gdy zdarzają się napady, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w drodze do i ze szkoły.

PB 36 - PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA EPIDEMII

W wypadku zdarzenia na danym terenie mające przesłanki zagrożenia zdrowia uczniów, dyrektor podejmuje następujące działania chroniące uczniów przed następstwami tych zdarzeń.

1. Dyrektor Szkoły występuje do organu prowadzącego z wnioskiem o zawieszenie zajęć na czas oznaczony. W dokumencie należy:

- wskazać czas zawieszenia zajęć,
- uzasadnić dlaczego zdrowie uczniów jest zagrożone,
 - a) W uzasadnieniu należy powołać się na:
 - zgromadzone dowody, świadczące o zagrożeniu np. komisyjne protokoły z pomiarów i oględzin, zestawienia statystyczne dotyczące absencji uczniów itp.
 - wytyczne lokalnych instytucji i organów, do których należy rozwiązywanie sytuacji kryzysowych na danym terenie, np. powiatowego inspektora sanitarnego, wojewody.
 - b) Protokoły powinny być podpisane przez wszystkie osoby biorące udział w pomiarach/oględzinach. Do pisma można dołączyć kopie pism mających związek z szacowaniem skali zagrożenia, jeżeli takie posiadasz. Pismo skierowane do organu prowadzącego powinno być zarejestrowane w księdze korespondencji, a kopia z potwierdzeniem doręczenia pozostawiona w dokumentacji szkoły.

2.) Po uzyskaniu zgody organu prowadzącego dyrektor szybko i skutecznie:

- a) powiadamia rodziców uczniów o zawieszeniu zajęć, podając czas zamknięcia szkoły.

- b) ustala z radą pedagogiczną terminy odrabiania zajęć i formę powiadomienia rodziców (wskazane, by powiadomienie informowało także o ustalonych terminach odrabiania odwołanych zajęć).
- c) nauczyciele odnotowują tę informację w dziennikach.
- d) przypadku informacji o braku możliwości zapewnienia dziecku opieki w domu, opiekę nad dzieckiem organizuje się w szkole.
- 3.) Dyrektor powiadamia kuratora oświaty o zawieszeniu zajęć, podając czas zamknięcia szkoły.
- a) w szczególnie uzasadnionych przypadkach kurator oświaty, na wniosek dyrektora szkoły, może wyrazić zgodę na udzielenie dnia wolnego od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, pod warunkiem zrealizowania zajęć przypadających na ten dzień w wybraną sobotę.

BP 37 - PROCEDURA PRZEPROWADZANIA PRÓBNEJ EWAKUACJI

Zgodnie z przepisami próbna ewakuacja musi się odbyć w szkole nie później niż 3 miesiące od rozpoczęcia roku szkolnego, czyli przed 30 listopada. Przeprowadzając próbną ewakuację należy wykonać określone czynności, zgodnie z ustaloną procedurą.

KROK 1

Dyrektor szkoły zapoznaje wszystkich uczniów i pracowników szkoły z zasadami ewakuacji obowiązującymi w szkole (najlepiej na początku roku szkolnego).

KROK 2

Na dwa tygodnie przed próbną ewakuacją dyrektor szkoły przypomina nauczycielom, pracownikom obsługi oraz uczniom instrukcję ewakuacji szkoły.

KROK 3

Najpóźniej na tydzień przed planowaną ewakuacją dyrektor powiadamia właściwego komendanta Powiatowej Straży Pożarnej oraz organ prowadzący szkołę o terminie przeprowadzenia próbnej ewakuacji.

KROK 4

Osoba wyznaczona przez dyrektora używa odpowiedniego sygnału oznaczającego konieczność ewakuacji.

KROK 5

Wszystkie osoby znajdujące się w budynku szkolnym opuszczają go we właściwym porządku (ustalonym w instrukcji, a zależnym od konstrukcji budynku).

KROK 6

Nauczyciele muszą:

1. znać stan liczebny klasy, z którą odbywają lekcję,
2. zabrać ze sobą dziennik lekcyjny,
3. zadbać o przestrzeganie przez uczniów zasad ewakuacji określonych w instrukcji, np.:

- kolejność opuszczania sali - najpierw osoby znajdujące się najbliżej drzwi wejściowych do sali, potem uczniowie z kolejnych ławek, aż do znajdujących się najdalej od wejścia,
 - kolejność opuszczania piętra - na schody wchodzi najpierw uczniowie klasy z sal będących najbliżej schodów, następnie z położonych dalej, aż po najbardziej odległe od schodów,
 - kolejność opuszczania budynku szkolnego - zaczynając od najniższych pięter,
1. uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach i sprawować opiekę nad uczniami, z którymi prowadzili zajęcia dydaktyczne,
 2. sprawdzić czy wszyscy opuścili pomieszczenie,
 3. wskazać dzieciom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki,
 4. zadbać, aby uczniowie udali się we właściwym kierunku - wyznaczonego miejsca zbiórki,
 5. zadbać, aby wszyscy uczniowie dotarli do wyznaczonego miejsca,
 6. nie dopuścić do powstania paniki wśród uczniów ani lekceważenia sytuacji.

KROK 7

Wyznaczone w instrukcji osoby wynoszą dzienniki lekcyjne oraz pieczętki szkolne - pracownicy sekretariatu, księgowości, natomiast dzienniki lekcyjne znajdujące się w pokoju nauczycielskim - nauczyciel mający lekcje w sali znajdującej się najbliżej pokoju nauczycielskiego lub nauczyciele znajdujący się w pokoju nauczycielskim.

KROK 8

Dyrektor szkoły nadzoruje i koordynuje przebieg ewakuacji i przyjmuje od wszystkich nauczycieli raport dotyczący zgodności liczebnej obecnych na lekcji i doprowadzonych w wyznaczone miejsce uczniów.

KROK 9

Dyrektor szkoły wypełnia dokumentację związaną z przeprowadzeniem ewakuacji próbnej.

PB 38 - PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNISZCZENIA DZIENNIKA LEKCYJNEGO

KROK 1

Nauczyciel, który stwierdził zniszczenie dziennika lekcyjnego, niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora.

KROK 2

Powołanie komisji w celu ustalenia zakresu zniszczeń oraz odtworzenia zapisów dziennika.

KROK 3

Komisja dokonuje odtworzenia dziennika lekcyjnego na podstawie zachowanej dokumentacji przebiegu nauczania (np. protokołów z egzaminów klasyfikacyjnych), innych dokumentów (np. protokołu z posiedzenia rady pedagogicznej klasyfikacyjnej), zeznań świadków.

KROK 4

Po odtworzeniu zapisów dziennika, komisja sporządza protokół z przebiegu prac.

KROK 5

Niezwłocznie po zakończeniu prac komisji, poinformuj organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o powołaniu komisji i wynikach jej pracy.

KROK 6

Po zakończeniu prac komisji, informujemy uczniów klasy i ich rodziców oraz nauczycieli o powołaniu komisji i wynikach jej prac. Nauczycieli informujemy podczas posiedzenia rady pedagogicznej, zaś uczniów i ich rodziców podczas specjalnie zorganizowanego zebrania.

KROK 7

Wymierzamy karę regulaminową sprawcy, jeżeli został wykryty lub sam się zgłosił.

<p style="text-align: center;">PB 39 - PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GDY UCZENB ZNAJDUJE SIĘ POD WPLYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.</p>
--

KROK 1

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, informuje o podejrzeniu, że uczeń znajduje się pod wpływem środków odurzających:

- wychowawcę klasy,
- dyrektora/wicedyrektora
- pedagoga szkolnego.

KROK 2

Po uzyskaniu informacji o podejrzeniu, iż uczeń przebywa w szkole pod wpływem środków odurzających, powiadom o tym rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

KROK 3

Próbujemy nawiązać kontakt z uczniem.

KROK 4

Jeżeli nawiązanie kontaktu z uczniem się nie powiedzie, wzywamy pogotowie ratunkowe oraz Policję.

KROK 5

Jeżeli nawiązaliśmy kontakt z uczniem, ustalamy:

- czy uczeń brał narkotyki, a jeśli tak to z kim;
- jakie to były narkotyki / substancje odurzające;
- w jaki sposób wszedł w ich posiadanie;
- skąd miał pieniądze;
- od jak dawna bierze narkotyki/inne substancje;
- kto o tym wiedział.

KROK 6

Po przybyciu rodziców (opiekunów prawnych) ucznia do szkoły, przedstawiamy im sytuację oraz dotychczasowe ustalenia.

KROK 7

Uzupełniamy wyjaśnienia ucznia z udziałem rodziców. W szczególności zadajemy pytanie o to, czy

podobne przypadki zdarzały się wcześniej. Jeżeli tak to ustalamy:

- co uczeń zażywał,
- jak reagował,
- co rodzice zrobili, żeby temu zapobiec.

KROK 8

Rodzice podejmują decyzję co do dalszego postępowania (np. o poddaniu dziecka badaniu na obecność środków odurzających) i przejmują opiekę nad uczniem.

KROK 9

Odnotowujemy w sporządzonej notatce decyzję podjętą przez rodziców oraz fakt przejęcia przez nich opieki nad dzieckiem.

KROK 10

Podejmujemy niezbędne czynności celem całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i zakończenia sprawy.

KROK 11

Stosujemy wobec ucznia karę regulaminową przewidzianą w statucie szkoły.

KROK 12

Dyrektor ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia, wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym zasady dalszego postępowania. Sporządza protokół z ustaleń/spisuje kontrakt.

<p>PB 40 - PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZEDŁUŻAJĄCEJ SIĘ NIEOBECNOŚCI UCZNIA NA ZAJĘCIACH LEKCYJNYCH.</p>
--

Działania wychowawcy:

1. Rodzic ma obowiązek poinformować szkołę o przyczynach nieobecności dziecka.
2. Jeżeli przez dwa tygodnie nie ma informacji od rodziców o przyczynach nieobecności dziecka wychowawca ma obowiązek rozpoznać przyczynę nieobecności ucznia w szkole, poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami, opiekunami prawnymi lub uczniem (telefon, dziennik elektroniczny, wyjście do domu, list polecony z podpisem dyrektora szkoły).
3. Jeżeli nieobecność przedłuża się wychowawca zgłasza sprawę pedagogowi szkolnemu.

Działania pedagoga szkolnego:

1. Pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia zobowiązując ich na piśmie do zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.
2. Pedagog zobowiązuje ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne na piśmie.
3. W przypadku niedotrzymania przez ucznia i rodziców pisemnego zobowiązania, pedagog wszczyna proces administracyjno- prawny (sąd rodzinny i nieletnich, wydział edukacji-organ prowadzący szkołę, może zawiadomić dzielnicowego).

<p style="text-align: center;">PB 41 - PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACACH, GDY RODZICE ODMAWIAJĄ WSPÓŁPRACY ZE SZKOŁĄ LUB RODZINA JEST NIEWYDOLNA WYCHOWAWCZO.</p>

Rodzice odmawiający współpracy ze szkołą:

1. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca na piśmie zaprasza rodziców ucznia na rozmowę profilaktyczną w obecności pedagoga szkolnego.
4. Gdy rozmowa nie dochodzi do skutku lub nie odnosi spodziewanych rezultatów, rodziców pisemnie zaprasza dyrektor szkoły, uprzedzając o możliwości skierowania wniosku do sądu.
5. Gdy rozmowa nie dochodzi do skutku lub nie przynosi oczekiwanych efektów szkoła kieruje wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodzinną dziecka, dołączając do niego stosowną dokumentację (notatki z rozmów, kserokopie dokumentów).

Rodzina niewydolna wychowawczo:

1. Nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji pedagoga szkolnego, z którym udaje się na wywiad środowiskowy do miejsca zamieszkania ucznia bądź wzywa rodziców do szkoły.
2. W przypadku potwierdzenia złej sytuacji domowej ucznia pedagog szkolny informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.
3. Problem zostaje objęty pracą zespołu wychowawczego w celu udzielenia

pomocy dziecku.

4. Pedagog szkolny nawiązuje współpracę z MOPS oraz informuje na piśmie o sprawie sąd rodzinny.

PB 42 - REGULAMIN KORZYSTANIA Z SALKI KOREKCYJNEJ
--

1. Salka korekcyjna jest miejscem przeznaczonym do prowadzenia zajęć integracji sensorycznej oraz gimnastyki korekcyjnej.
2. W salce korekcyjnej przebywają tylko uczniowie/uczestnicy zajęć oraz prowadzący.
3. Przebywanie uczniów w salce korekcyjnej jest dozwolone tylko pod opieką nauczyciela.
4. Ćwiczących obowiązuje tylko odpowiedni strój sportowy: koszulka, krótkie spodenki lub dres, obuwie sportowe nie rysujące podłogi.
5. Obowiązuje całkowity zakaz wchodzenia w obuwii innym niż sportowe.
6. Ćwiczący przed zajęciami przebierają się w szatni. W czasie trwania zajęć szatnia jest zamknięta. Uczeń niećwiczący nie może przebywać w szatni w czasie zajęć.
7. Uczeń może opuścić salkę korekcyjną tylko za zgodą prowadzącego zajęcia
8. Przemieszczanie sprzętu i przygotowanie przyrządów do ćwiczeń odbywa się zgodnie z zaleceniem prowadzącego zajęcia w sposób bezpieczny i z zapewnieniem dbałości o sprzęt.
9. Wszystkie przyrządy i sprzęt sportowy muszą być wykorzystywane tylko zgodnie z ich przeznaczeniem.
10. Przyrządy gimnastyczne i inny sprzęt sportowy pozostawiony powinien być w wyznaczonym miejscu.
11. Uczeń zobowiązany jest do przestrzegania poleceń nauczyciela dotyczących ładu, porządku, dyscypliny
12. Za stan przyrządów i sprzętu oraz przydatność ich do ćwiczeń a także za bezpieczeństwo ćwiczących w czasie zajęć odpowiedzialny jest nauczyciel/trener prowadzący zajęcia.
13. Organizacje pozaszkolne mogą korzystać z salki korekcyjnej po uzgodnieniu z Dyrektorem Szkoły
14. Wynajmujący traci prawo do korzystania z salki korekcyjnej jeżeli nie przestrzegają regulaminu.
15. Nadzór nad przestrzeganiem regulaminu należy do obowiązków nauczyciela, opiekuna oraz innych użytkowników salki a także pracowników szkoły.
16. Osoba która celowo lub umyślnie spowoduje szkodę jest zobowiązana do jej usunięcia lub

pokrycia kosztów naprawy.

PB 43 - PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARUSZENIA DANYCH OSOBOWYCH

Od 25 maja 2018 r. administrator ochrony danych ma obowiązek zgłaszania wszelkich naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych w czasie do 72 godzin od naruszenia, bezpośrednio do właściwego organu nadzoru – Prezesa UODO (art. 33 RODO). Poznaj wewnętrzne elementy postępowania w przypadku naruszenia danych osobowych.

Krok 1. Określenie, jakie zdarzenia mogą stanowić naruszenia ochrony danych osobowych, przy uwzględnieniu specyfiki danego administratora (na podstawie definicji naruszenia ochrony danych).

Krok 2. Sposób reagowania na naruszenia przez pracowników, którzy je ujawnili. Powinien się tu znaleźć:

- obowiązek niezwłocznego poinformowania o zdarzeniu osoby nadzorującej (powinien to być inspektor ochrony danych),
- obowiązek pozostawienia miejsca zdarzenia w stanie nienaruszonym do czasu przybycia inspektora ochrony danych.

Krok 3. Obowiązki inspektora ochrony danych związane z dokumentowaniem okoliczności naruszenia, tj.:

- sporządzenie notatki z przeprowadzonych oględzin miejsca zdarzenia,
- sporządzenie kopii obrazu wyświetlonego na ekranie monitora komputera związanego z naruszeniem,
- sporządzenie kopii zapisów rejestrów systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych lub zapisów konfiguracji technicznych środków zabezpieczeń systemu,
- odebranie pisemnych wyjaśnień od osoby, która ujawniła naruszenie.

Krok 4. Obowiązek niezwłocznego przedstawienia zebranych materiałów administratorowi danych, który z pomocą inspektora ochrony danych, w terminie i na podstawie przesłanek określonych w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych powinien ocenić, czy zaistniałe naruszenie podlega obowiązkowi zgłoszenia organowi nadzorcemu

Krok 5. Obowiązek przedstawienia administratorowi przez inspektora ochrony danych skutków naruszenia oraz środków i działań mających zaradzić naruszeniu, a także, jeżeli to konieczne, mających zminimalizować negatywne skutki naruszenia.

Krok 6. Jeżeli istnieje taki obowiązek – sporządzenie zgłoszenia do organu nadzorczego oraz zamieszczeniu informacji naruszeniu na stronie www lub BIP jednostki.

Krok 7. Udokumentowanie skutków oraz podjętych środków i działań, o których mowa w pkt 5.